Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XII, Seria II-a, Nr. 2280 | 4 PAGINI — 20 BANI | Duminică 2 septembrie 1956

La 50 de ani de la crearea Comisiei Generale a Sindicatelor din Romînia

Salutul Comitetului Central al P. M. R. adresat Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R.

Consiliului Central al Sindicatelor din Republica Populară Romînă

Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la crearea Comisiei Generale a Sindicatelor din Romînia, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn adresează un călduros şi tovărăşesc salut Consiliului Central al Sindicatelor, activiştilor sindicali, tuturor membrilor sindicatelor din Republica Populară Romînă.

Încă de la începutul existenţei sale mişcarea sindicală din ţara noastră a avut un rol de seamă în lupta pentru apărarea intereselor vitale ale oamenilor muncii, pentru pace, democraţie şi progres social.

In anii de sciziune a mişcării sindicale s-a desfăşurat neîncetat lupta pentru refacerea unităţii sindicale, s-au dus pe baza frontului unic numeroase acţiuni comune la care au luat parte nu numai membrii diferitelor organizaţii sindicale, dar şi muncitori neorganizaţi în sindicate. Mai cu seamă în timpul războiului antisovietic s-au înmulţit acţiunile comune ale muncitorilor, îndreptate împotriva maşinii de război hitleriste şi dictaturii fasciste.

După eliberarea patriei noastre a fost înfăptuită unitatea sindicală şi clasa muncitoare s-a organizat în sindicate unice. Datorită acestui eveniment de importanţă istorică în viaţa clasei muncitoare sindicatele din ţara noastră au devenit o uriaşă forţă a vieţii sociale, contribuind în mare măsură la succesul luptei maselor populare, conduse de partid pentru apărarea intereselor celor ce muncesc, pentru instaurarea şi consolidarea regimului de democraţie populară.

Astăzi, sindicatele aduc un mare aport la înfăptuirea operei de construire a socialismului şi de ridicare a nivelului de trai material şi cultural al muncitorilor şi funcţionarilor. Ele reunesc în prezent aproape totalitatea muncitorilor şi funcţionarilor, deţin o largă reţea de instituţii cultural-educative, au la dispoziţie mijloace materiale folosite

(Continuare în pag. 3-a)

Tribuna experienţei înaintate

O oră — muncitorul, o oră — ucenicul

Ucenicul s-a aşezat pe un scaun şi a început să povestească. Iar mie mi s-a părut că îşi răsfoieşte carnetul, cam aşa:

„Pot să spun sus şi tare că nimeni n-a fost ieri mai fericit ca mine. De ieri sînt muncitor. Muncitor calificat. Şcoala mi-a împlinit dorinţa şi m-a repartizat la uzinele „23 August": conducerea uzinei, tot după dorinţa mea, m-a repartizat în secţia aparataj, iar conducerea secţiei, la propunerea tovarăşului Puiu şi la cererea mea, m-a repartizat în brigada „7 Noiembrie".

Brigada lui Puiu e fruntaşă pe uzină şi nu de ieri, de azi. Are un an bătut pe muchie. Să vezi numai ce drapel are! Il ţine învelit în ţiplă. A fost mare bătaie pe drapelul acesta înainte de 23 August. Peste tot n-auzeai decît: „s-a zis cu drapelul brigăzii lui Puiu!" Ţi-ai găsit! Tot la Puiu a rămas. Acum iar e mare zarvă pe seama drapelului. Puiu zice că nici nu visează să-l dea. Dar eu am văzut cu ochii mei că nu e chiar aşa. Chiar azi a adunat brigada într-o consfătuire.

Cel mai mult, mie, ca tînăr ucenic, îmi place aceasta:

Brigada lui Puiu a lansat iniţiativa după care la maşini lucrează pe rînd, o oră lucrătorul şi o oră, sub supravegherea lucrătorului, ucenicul.

(Aceasta creează condiţii pentru o situaţie şi mai normală, care să fie pe deplin corespunzătoare legii: aceea ca ucenicii de anul III să lucreze pe bonuri strict nominale, ale lor. Cerem aceasta conducerii uzinei).

La alte brigăzi, s-o spun drept, nu prea se ocupa lucrătorul de tine. In timpul lucrului puteai să faci şi scrisori de dragoste, aşa cum făcea Manea Gheorghe, că nu-ţi zicea nimeni nimic. Manea ăsta făcea mai în fiecare zi cîte o scrisoare. Nu ştiu cui, dar făcea. Mie unul îmi venea să mor de ciudă.

Dar într-o dimineaţă, pe cînd stam aşa, de florile mărului, lîngă maşină, mă pomenesc în faţa cu tovarăşul Vigheciu.

Zice el:

— Mai desenezi aşa frumos?

Habar n-aveam de unde mă cunoaşte, dar ţi-o spun drept că de la desen mi-a mers faima în şcoală. Am aflat că tovarăşul a terminat acum doi ani şcoala, tot la noi. Eu mi-am exprimat dorinţa mea şi el mi-a împlinit-o, deoarece ziua următoare am trecut să fac practică în brigada lui Puiu.

Acum, eu lucrez la maşină chiar cu responsabilul. Fiecare lucrător are în grijă cîte un ucenic. Tovarăşul Vigheciu îl are pe Ştefan Ion. Azi am lucrat 4 ore la strung. Nu în continuu, ci aşa, intercalat: o oră tovarăşul Puiu, o oră eu, o oră el, o oră eu. Cînd lucrez eu, tovarăşul Puiu şade lîngă mine: „nu cumva — zice el — să faci vreun pocinog". Nu se întîmplă ca în unele locuri, unde ucenicii sînt lăsaţi în părăsire sau muncesc singuri, în folosul altora. Mai pleacă şi el cîte odată, să ascută vreun cuţit, dar asta durează puţin.

Aici nu merge aşa ca la alte brigăzi — materiale, scule, cîte peste grămadă. Toate trebuie puse în perfectă ordine. Maşina trebuie să fie curată oglindă. Şi nu numai maşina, dar şi spaţiul din jurul ei. In brigada asta aşa e la fiecare loc de muncă. In consfătuirea de ieri, am fost lăudat ca cel mai bun băiat din brigadă.

Nu ştiu de loc cum aş scoate-o azi la capăt. Tovarăşul Puiu mi-a spus că umblu cu capul în sac. Pentru prima oară cînd îmi spune aşa într-o lună de zile. Mă gîndesc că la consfătuirea de azi toată brigada are să afle de isprava mea. Şi nu mai tîrziu decît ieri am fost ridicat în slavă. Să-ţi spun ce mi s-a întîmplat: lucram la şurubul regulator. Deodată mi se slăbeşte cuţitul. Zic: merge şi aşa. Şi am rebutat piesa!

. . . .

Am scăpat ca prin urechile acului. La consfătuire nu s-a suflat nici o vorbă despre isprava mea. De atunci n-am mai rebutat nici o piesă, în schimb m-am apropiat de producţia „instructorului" meu. Dacă nu crezi, pot să-ţi dovedesc practic, faptic, într-o oră lucrătorul face 27—28 inele, iar eu 23—24. Intr-o consfătuire, s-a pus problema ca şi noi, ucenicii, să ne însuşim metoda de aşchiere rapidă a lui Bikov. Ne-a demonstrat responsabilul brigăzii în ce constă. Să ştii că nu-i o treabă chiar atît de uşoară.

. . . .

Acum însă am terminat practica şi odată cu ea, noi cei din anul III, am terminat şi şcoala. Nu pot să-ţi spun cît de mult am învăţat în această brigadă a tineretului. Nu ştiu: **de ce celelalte brigăzi din uzină nu aplică şi ele această iniţiativă de a lucra la maşină, o oră lucrătorul, o oră ucenicul? Are multe foloase: întîi, ucenicul e tot timpul supravegheat şi poate executa corect o piesă. Apoi, în ora de repaus, poate privi atent la lucrător, ca imediat ora următoare să aplice tot ceea ce a văzut nou la el. Asta înseamnă că din oră în oră ucenicul e tot mai pregătit.**

Nu ştiu de ce e atîta zarvă acum în legătură cu drapelul. Hotărîrea brigăzii e ştiută doar: nu-l dă, măcar de-ar [illegible]. Unde mai pui că acum sînt şi eu membru al brigăzii. De ieri sînt muncitor. Muncitor calificat".

GH. CIRSTEA

La sărbătoarea poporului vietnamez

Astăzi, poporul vietnamez sărbătoreşte a 11-a aniversare a independenţei sale. La 2 septembrie 1945, pentru prima oară în străvechea sa istorie, ţara annamiţilor a devenit un stat independent, liber.

Vietnamul a atras întotdeauna datorită bogăţiilor sale, pe colonialiştii dornici de cîştiguri mari.

Acum opt decenii, colonialiştii francezi au ocupat samavolnic ţara asuprind-o, exploatînd-o nemilos. Ei au fost înlocuiţi în 1940 de imperialiştii japonezi. Poporul Vietnamului, animat de lupta poporului sovietic pentru fericirea omului, de mişcarea de eliberare naţională din colonii, de pilda oferită de vecinul său, poporul Chinei, s-a ridicat la lupta pentru libertate. Asupritorii au fost alungaţi. La 2 septembrie 1945 în piaţa centrală a Hanoiului, preşedintele Ho Şi Min, în aclamaţiile mulţimii, a proclamat crearea statului independent — Republica Democrată Vietnam.

Colonialiştii francezi au promis recunoaşterea acestui act; dar după cîteva luni au reînceput acţiunile brutale pentru redobîndirea privilegiilor pierdute în Vietnam. Din nou patrioţii vietnamezi au luat armele în mîini. A fost un război lung, greu, care a cerut multe jertfe. El s-a terminat odată cu Conferinţa de la Geneva din 1954, unde poporul Vietnamului a primit un sprijin diplomatic nemărginit din partea Uniunii Sovietice şi a Chinei populare. Vietnamul a rămas însă împărţit în două. De atunci, poporul vietnamez, guvernul R. D. Vietnam luptă pentru unificarea patriei pe cale paşnică.

Guvernul reacţionar sud-vietnamez duce o politică contrarie năzuinţelor maselor largi populare; în acest sens sînt bine cunoscute acţiunile de sabotare a acordurilor de la Geneva în scopul permanentizării scindării ţării şi creării unei atmosfere încordate în această parte a lumii. Politica antipopulară a guvernului sud-vietnamez are urmări dintre cele mai grele pentru populaţia Vietnamului de sud. Tineretul trăieşte ani grei de mizerie şi întuneric, fiind lipsit de cele mai elementare drepturi.

In Republica Democrată Vietnam tineretul de la oraşe şi sate cunoaşte astăzi o viaţă nouă, fericită. El munceşte cu entuziasm, alături de părinţii şi fraţii săi vîrstnici, pentru reconstruirea patriei, pentru lichidarea rănilor lăsate de anii îndelungaţi ai războiului colonialist.

Aparatul fotografic a surprins un aspect caracteristic din viaţa nouă a tineretului R. D. Vietnam: un grup de tineri muncitori, după terminarea zilei de muncă, lucrează pe şantierul unei uzine în construcţie. Este una din „Zilele de muncă pentru reconstruirea patriei", la care participă întregul tineret.

S-au revăzut în poarta universităţii. Unii s-au întors de la mare, alţii sînt încă plini de imaginile căpătate în stagiul de practică. Acum, toate acestea sînt amintiri. Azi, ei toţi au început un nou an universitar.

Necazurile unor tineri harnici

AMIAZA

Pe drum, piciorul se cufundă pînă la gleznă în praf. De sus, căldura soarelui te apasă greu. Doreşti o picătură de apă, o adiere, un petec de umbra. Nimic. Simţi în trup o sfîrşeală cumplită. Mergi, totuşi — trebuie să mergi. In sfîrşit, secţia gară a gospodăriei de stat Piatra Olt se apropie. Peste un sfert de ceas, robinetul îţi dă apă. Pomii bătrîni te primesc la umbră...

Larma te face să uiţi oboseala de adineauri. De cîteva minute s-a luat masa de prînz. Băieţii s-au tras la umbră. Cineva le cîntă cu acordeonul, iar ei bat grozav iarba tocită. Mai încolo, cîteva zeci de vaci rumegă liniştite, în ocol.

Un băiat s-a desprins din sîrbă. Se întinde pe iarbă. Ne apropiem de el.

Mulgătorul Niculae Ştefan se arată ieftin la vorbă. In scurtă vreme facem cunoştinţă cu toţi utemiştii de aici. Nu-s mulţi — vreo unsprezece. Dar sînt harnici băieţii.

Ce folos — nu prea iese producţia de lapte. De cîtva timp n-au vacile iarbă. Mîine au să plece cu ele pe Olt, la alte secţii — deocamdată e singura soluţie. Pentru iarnă nu se tem. La fel cu tinerii din G.A.S. Jimbolia, au pus la siloz vreo sută de mii de kilograme de porumb şi lucerna; au lucerna, au fîn. Şase luni de zile să tot fie iarnă că lor n-are să le pese. Acum însă n-au încotro, trebuie să meargă la secţiile care au păşune naturală bună. Au să plece toţi: Ion Raţ, Gheorghe M. Ion, fraţii Bouaru, Ion Teodorescu (Ungureanu) — fiecare cu grupa lui de vaci.

ARGUMENTUL NU CONVINGE

Acum să-i lăsăm. Impreună cu Marin Iordache, organizatorul grupei U.T.M. şi cu Ion Grainea, secretarul comitetului să dăm o raită prin secţie, apoi la sediul central al gospodăriei. Aici, la secţia gară aflăm că pe trimestrul întîi al anului nu s-au realizat 22.514 litri de lapte, pe trimestrul doi 13.383 iar pe trimestrul în curs, pînă la 20 august, 9218 litri. Cauza? Bineînţeles că cei întrebaţi, după destule căutări, ajung în sfîrşit la mult întrebuinţatul argument: timpul! Argumentul e lipsit însă de convingere. Vremea a început să-şi arate efectele mai ales acum, în ultimele două luni, deci în trimestrul trei, cînd producţia de lapte a sporit faţă de perioadele anterioare.

Ce s-a petrecut în trimestrul unu şi doi?

Marin Negreş, contabilul, ezită să dea explicaţii: îi este teamă că n-au să se potrivească cu ale ing. Petre Gurău, şeful secţiei, sau cu ale tov. Nicolae Zivideanu, directorul gospodăriei. Dintru început, teama contabilului este inexplicabilă. Totul se limpezeşte însă, cînd vine brigadierul zootehnic, Raţ Florea. El este necăjit. Şi nu de o zi, două, ci de la începutul anului. A primit brigadierul plan pentru o sută de vaci cu lapte, dar gospodăria nu avea decît vreo 67. Restul, urmau să fie cumpărate pe parcurs, prin vinderea unor cai. Planul, bineînţeles, a continuat să rămînă acelaşi.

Apoi, din vina trustului regional GOSTAT Piteşti, junincile cu viţei au fost planificate tot cu 2200 litri lapte pe an, ca şi vacile mari. In plus, în fermă se găseau — şi se găsesc şi acum, — 26 vaci reformate, care în nici un caz nu pot acoperi producţia de lapte stabilită. Toate acestea au făcut ca, într-o măsură, cîştigul unor oameni să nu sporească. Totodată ele au scăzut şi rentabilitatea gospodăriei. Abia acum, în ultimul timp, cînd s-au cumpărat 16 vaci, producţia de lapte a început să crească în ciuda secetei. Tovarăşul Zivideanu se bucură. E firesc, dar nu-i suficient.

PROBLEME

Am fi însă nedrepţi de nu am mai zăbovi cîtva timp printre băieţii de la secţia gară, întrucît situaţia de aici ni se pare semnificativă într-un fel. Anume, în felul cum sînt privite, de către conducerea gospodăriei, condiţiile de trai ale tineretului, căci marea majoritate a muncitorilor de aici sînt tineri. Cum aţi putut vedea la început, lor le place distracţia, le place să-şi petreacă frumos timpul liber. Cer chiar acest lucru. Conducerea, îşi ia angajamente. Un fel de a cere ca aceste angajamente să fie respectate au fost şi articolele însoţite de caricaturi, apărute zilele trecute la „Urzica" gospodăriei, din iniţiativa organizaţiei U.T.M.

„Urzica" a apărut dimineaţa. Seara, în biroul directorial s-a făcut o mare şedinţă, prezidată de tovarăşul Nicolae Zivideanu. Ion Grainea a fost luat mai întîi pe departe:

— Critica, zicea directorul, e foarte bună. Dar ştii tu... cu măsură... cu rost... ce să mai lungim vorba, trebuie să ne gîndim la conducere.

— In ce fel?

— E mai bine să scoţi articolul şi caricatura care mă înfăţişează.

— Cred că nu putem.

— Cum? Nu puteţi, ai zis? — s-a înfuriat directorul. De ce nu puteţi? Trebuie să puteţi! Dau dispoziţie! Concluzia şedinţei, cu toată împotrivirea colectivului de redacţie, a fost ca „Urzica" să dispară. A şi dispărut. Bibliotecile volante figurează numai pe hîrtie, colţurile roşii promise — promisiune au rămas, echipamentul sportiv la fel. Apoi, dormitorul fetelor la secţia gară încă nu era amenajat, iar mîncarea de la cantina acestei secţii este puţin consistentă. Toate aceste neajunsuri fuseseră criticate la „Urzica". Degeaba!

E de dorit ca neregulilor de aici, pornind cu cele privind activitatea productivă a gospodăriei şi sfîrşind cu condiţiile de viaţă ale tinerilor, să li se pună capăt. In acest scop, cuvîntul trustului regional G.A.S. Piteşti, şi al altor organe competente, este aşteptat.

C. SLAVIC

AU INCEPUT cursurile universitare

Prima zi a unui nou an universitar!

Ca de obicei în această zi amfiteatrele tuturor institutelor de învăţămînt superior din ţară erau pline de numărul mare al studenţilor şi al cadrelor didactice, venite să asiste la festivitatea devenită tradiţională. Cu ore înainte de începerea festivităţilor, studenţii erau de-acum prezenţi. Bronzaţi de soarele nemilos al unei veri excesiv de calde, veseli şi gălăgioşi, aşa cum le stă bine, studenţii schimbau între ei impresii dintre cele mai diferite, începînd cu amintirile zilelor de vacanţă petrecute în corturi pe malul mării sau pe potecile abrupte ale munţilor şi terminînd cu senzaţiile proaspăt căpătate în urma vizitelor făcute în cămine. La Institutul politehnic din Bucureşti studentul Virgiliu Preoteasa din anul III al Facultăţii de electrotehnică şi energetică povesteşte celor amatori să-l asculte noutăţi din cămine.

— Inţelegeţi — se arată el deosebit de surprins — pe fiecare uşă se găseşte o etichetă cu numele studenţilor care vor locui în camera respectivă.

Mirarea studentului poate părea naivă dar un lucru este cert: anul acesta direcţiile administrative ale multor institute de învăţămînt superior s-au îngrijit să ofere studenţilor condiţii de studiu mai bune. Paralel cu amenajarea vechilor cămine în numeroase centre universitare au intrat în funcţiune noi cămine confortabile, moderne. La Iaşi, în imediata apropiere a Institutului agronomic a fost construit un cămin spaţios pentru studenţi. Cînd Gheorghe Cojocaru a primit legitimaţia de cămin şi a păşit în holul elegant n-a ştiut încotro să-şi arunce mai întîi privirile. Noroc că în apropiere se mai găseau şi „veterani" ai căminelor care au putut să-i arate unde se găseşte camera 23. Abia depuse valiza şi proaspătul student din anul I a putut să-şi facă un duş în încăpătoarea sală de bale.

Pentru studenţii Universităţii „Victor Babeş" din Cluj anul universitar a început de asemenea sub auspicii deosebit de favorabile. Vechile cămine au fost reamenajate iar în plus s-au mai construit încă două.

★

In holul spaţios al Facultăţii de ştiinţe juridice a Universităţii „C. I. Parhon" din Bucureşti, devenit locul tradiţional de întîlnire al studenţilor în această dimineaţă de 1 septembrie, zgomotul nu conteneşte nici o clipă. Băncile amfiteatrului sînt de-acum pline dar pe uşa larg deschisă continuă să păşească grupuri,-grupuri de studenţi. Din mers, fetele îşi aranjează cu un gest cochet părul întrucît de strajă la poarta facultăţii stau ca nişte cerberi fotografii. Fac şi ei parte integrantă din decorul acestei zile. Fotografii şi ziariştii. Pînă la deschiderea festivităţii e timp suficient pentru ca fiecare fotograf — după natura gustului şi sensibilităţii — să-şi găsească eroii cei mai potriviţi unei ilustraţii artistice. Azi e zi de sărbătoare aşa încît obişnuitele discuţii — „ne răpiţi din vreme, tovarăşi" — nu-şi au rostul.

In amfiteatru au luat loc la masa prezidiului decanii facultăţilor, conducătorii organizaţiilor de partid şi ai altor organizaţii de masă, rectorul universităţii, profesor N. Sălăgeanu. In faţa studenţilor atenţi — mulţi dintre el „boboci" în anul I — tovarăşul Sălăgeanu desfăşoară tabloul cuprinzător al activităţii desfăşurate în cursul anului universitar trecut de către studenţii şi cadrele didactice ale acestei universităţi. Sînt trecute în revistă realizările obţinute pe tărîmul învăţăturii, se pomenesc nume de studenţi fruntaşi, se evidenţiază meritele cadrelor didactice. Ca la orice început de drum rectorul universităţii arată lipsurile care au frînat activitatea în decursul trecutului an şi adresează apelul dătător de încredere celor aflaţi în amfiteatru. Intr-adevăr, noul an universitar începe sub semnul marilor cerinţe formulate în recenta Hotărîre a Biroului Politic al C.C. al P.M.R. Grija deosebită acordată de partid şi guvern învăţămîntului din ţara noastră trebuie să se bucure de o atitudine corespunzătoare din partea celor care mîine vor constitui marea armată a intelectualilor legaţi prin toată activitatea lor de interesele poporului muncitor. Ca viitori ingineri, agronomi, profesori, oameni de ştiinţă şi cultură, studenţii trebuie încă din primele zile de curs să pornească în mod organizat la însuşirea cunoştinţelor din domeniile respective de activitate. Munca în asalt — lipsă atît de frecventă în anii trecuţi — trebuie să devină prin străduinţa asociaţiilor studenţeşti o amintire. Subliniind răspunderea atît a cadrelor didactice cît şi a studenţilor în lichidarea racilelor manifestate în trecut, Hotărîrea Biroului Politic trasează sarcinile corespunzătoare şi competente în vederea ridicării învăţămîntului nostru superior la nivelul cerinţelor construcţiei socialiste.

★

Prima zi a unui nou an universitar!

După festivităţile de deschidere în toate facultăţile şi institutele de învăţămînt superior din ţară au început cursurile. Din nou în bănci, aplecaţi asupra caietelor, atenţi la explicaţiile profesorilor studenţii au început un nou an de muncă.

Îndemn la început de an şcolar

Prof. N. Sălăgeanu

Rectorul Universităţii „C. I. Parhon"

Hotărîrea Biroului politic al C.C. al P.M.R. din 22 iunie 1956, cu privire la unele măsuri de îmbunătăţire a muncii politico-educative în rîndul studenţilor, reprezintă un ajutor însemnat dat instituţiilor de învăţămînt superior şi studenţilor.

Intregului personal didactic, didactic ajutător şi chiar administrativ şi tehnic, îi revin sarcini de cea mai mare importanţă în munca de educare a studenţilor. Hotărîrea combate atitudinea greşită a unor profesori din învăţămîntul superior, care consideră ca singură sarcină a lor, aceea de a ţine cursuri studenţilor, fără de a avea nici-o preocupare în munca educativă a studenţilor. Greşite sînt şi concepţiile după care studenţii sînt persoane educate în familie, în învăţămîntul elementar şi mediu şi că învăţămîntul superior nu are astfel de sarcini. De asemenea e greşită concepţia după care de educaţia studenţilor trebuie să se ocupe numai organizaţiile obşteşti din instituţiile de învăţămînt superior. Fiecare cadru didactic prin exemplul lui, prin contactul direct, prin cunoştinţele predate, trebuie să exercite o influenţă pozitivă asupra studenţilor.

O sarcină însemnată revine instituţiilor de învăţămînt superior, în educaţia cetăţenească a studenţilor. Studenţii trebuie să-şi cunoască drepturile, dar şi obligaţiile pe care le au, şi trebuie educaţi ca să şi le îndeplinească pe toate la timp.

Cu sprijinul conducerii instituţiilor de învăţămînt superior, a cadrelor didactice, a organizaţiilor de partid, şi mai ales prin activitatea studenţilor, sperăm că asociaţiile studenţeşti care vor lua fiinţă în toate instituţiile de învăţămînt superior vor ajunge în curînd la o stare de înflorire şi vor contribui la o mai bună educare a studenţilor.

Prof. dr. ing. Cezar Parteni

Rectorul Institutului politehnic din Bucureşti

Cadrele didactice ale Institutului politehnic din Bucureşti, care au sărbătorit anul acesta 75 de ani de la înfiinţarea acestui înalt for de învăţămînt, sînt bucuroase să primească o nouă serie de studenţi.

Studenţii care acum păşesc pragul Institutului nostru, ca şi studenţii din ceilalţi ani au îndatorirea de a studia începînd cu primele prelegeri, seminarii, lucrări de laborator etc. Este absolut necesar ca întreaga studenţime să urmărească în mod continuu pregătirea profesională, părăsind definitiv sistemul practicat de unii studenţi de a se prepara numai în preajma examenelor.

Concomitent cu pregătirea profesională, studenţii trebuie să-şi însuşească şi o cultură generală, cît mai multilaterală, adică să nu neglijeze literatura, artele, muzica.

Corpului didactic îi revine sarcina de a face toate eforturile pentru a uşura pregătirea studenţilor. In acelaşi timp, are îndatorirea de a-şi ridica cît mai mult cunoştinţele profesionale, numai în felul acesta reuşind să devină adevăraţi îndrumători care să înarmeze pe studenţi cu toate cuceririle ştiinţei şi tehnicii moderne.

Sîntem convinşi că studenţii şi corpul didactic, ducînd o muncă susţinută, zi de zi, vor reuşi să muncească în aşa fel încît la sfîrşitul studiilor economia noastră naţională să primească cadre bine pregătite, care să ajute la opera de construire a socialismului în ţara noastră.

2 septembrie

ZIUA AVIAŢIEI Republicii Populare Romîne

General-maior Iacob Bulan

Azi, poporul romîn şi Forţele sale Armate sărbătoresc Ziua Aviaţiei Republicii Populare Romîne. Această sărbătoare populară constituie prilej de trecere în revistă a succeselor obţinute de aviaţia noastră populară — creaţie a poporului nostru muncitor, sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn.

Poporul romîn ocupat cu munca paşnică constructivă nu ameninţă pe nimeni. Călăuziţi de învăţătura marxism-leninismului a coexistenţei paşnice între popoare şi state cu regimuri diferite, în dorinţa de a contribui la slăbirea încordării internaţionale, statul nostru popular înfăptuieşte a 2-a reducere a Forţelor sale Armate — prima dată cu 40.000, iar de curînd cu încă 20.000 oameni.

Aviaţia patriei noastre are vechi şi strălucite tradiţii. La începuturile aviaţiei noastre stau doi glorioşi înaintaşi cu renume mondial — Traian Vuia şi Aurel Vlaicu — a căror amintire e dragă aviatorilor şi tuturor fiilor poporului nostru.

Aurel Vlaicu şi Traian Vuia au înscris numele poporului nostru pe paginile de început ale istoriei aviaţiei mondiale. Burghezia a încercat să nesocotească marile realizări ale pionierilor aviaţiei romîneşti. Dar aceştia au rămas vii în amintirea poporului nostru, din rîndurile căruia au ieşit mai tîrziu aviatori demni de tradiţia lui Vuia şi Vlaicu. Astfel, în primul război mondial, tradiţiile progresiste ale aviaţiei noastre au fost îmbogăţite de faptele de arme ale unor aviatori romîni ca Mircea Zorileanu, I. Muntenescu şi alţii.

Cele mai glorioase tradiţii de luptă ale aviaţiei romîne s-au făurit însă în focul războiului antihitlerist din 1944—1945.

In septembrie 1944 s-a constituit Corpul Aerian Romîn, moment din care zburătorii romîni, cot la cot cu aviatorii sovietici au luptat împotriva armatei hitleriste participînd la eliberarea totală a Romîniei, Ungariei şi Cehoslovaciei. In lupte grele aeriene duse împotriva inamicului, au căzut eroic pilotul locotenent Seican Frantz, sergentul adjutant pilot Bauru Alexandru, sergentul adjutant Zisda Victor şi alţii.

Prin grija partidului şi guvernului, după 23 August 1944 aviaţia noastră a cunoscut o dezvoltare rapidă.

Ajutorul U.R.S.S. ne-a asigurat posibilitatea să obţinem succese uriaşe în dezvoltarea industriei şi totodată în dezvoltarea rapidă a tuturor ramurilor de aviaţie. Astfel, au luat naştere noi ramuri de aviaţie, au fost reorganizate şi puse pe baze noi aviaţia civilă de transport, iar Forţele noastre Aeriene Militare au fost înzestrate cu o tehnică de luptă întrutotul corespunzătoare cerinţelor dezvoltării actuale a ştiinţei aviatice.

In anii puterii populare parcul de avioane şi numărul aerodroamelor pentru aviaţia de transport s-au mărit de cîteva ori. Lungimea liniilor aeriene de astăzi atinge un nivel necunoscut înainte în ţara noastră. Societatea de transporturi aeriene „TAROM", înzestrată cu avioane moderne şi confortabile, execută în cele mai bune condiţii transporturile de pasageri şi de mărfuri pe liniile interne şi internaţionale aeriene. Volumul transportului de pasageri şi de mărfuri în comparaţie cu anul 1949 a crescut de cîteva ori.

In Republica Populară Romînă este folosită cu tot mai mult succes aviaţia utilitară, care îşi desfăşoară activitatea în scopuri agricole, silvicole şi altele. Numai într-un singur an s-a împădurit cu ajutorul aviaţiei o suprafaţă de 1.730 ha., iar suprafeţe întinse de păduri au fost stropite cu substanţe chimice împotriva dăunătorilor. Avioane cu dispozitive speciale au fost folosite şi pentru stropitul viţei de vie. Cu multă simpatie întîmpină oamenii din agricultură acest preţios ajutor, care măreşte simţitor productivitatea muncii.

Un mare avînt a luat în ţara noastră dezvoltarea aviaţiei sportive cu cele 4 ramuri de bază ale sale — aeromodelismul, paraşutismul, planorismul şi zborul cu motor. Mii de tineri şi tinere — muncitori şi ţărani din patria noastră practică astăzi diferite sporturi aeronautice. Aeromodeliştii care au participat în anul acesta la Campionatul Internaţional de aeromodele ţinut la Budapesta, au apărat cu cinste culorile ţării clasîndu-se pe locul al IV-lea.

Astfel de tineri dotaţi cu optimism, curajoşi şi iubitori ai văzduhului sînt: Folbah Gheorghe, Georgescu Iustin, Helijiu Ana, Chiriac Angela, Petre Florea, Spirea Dumitru, elevi fruntaşi ai şcolilor de pilotaj din regiunea Timişoara, Oraşul Stalin, Ploeşti, etc.

Sub auspiciile A.V.S.A.P. s-au organizat şcoli de zbor fără motor, în care învaţă elevi utemişti, fruntaşi în învăţătură ca: Zaharia Ana, Preda Ilie, Frangulea Nicolae. In şcolile de paraşutism, utemişti ca: elevii Viţă Anghel, Brete Viorica, Buliga Constantin şi alţii, muncesc cu perseverenţă pentru a deveni maeştri ai saltului cu paraşuta.

Partidul şi Guvernul Republicii Populare Romîne au acordat şi acordă atenţia cuvenită dezvoltării şi întăririi continue a Forţelor noastre Aeriene Militare. Poporul a încredinţat zburătorilor noştri militari misiunea nobilă de a apăra independenţa şi suveranitatea sa. Răspunzînd acestei misiuni nobile, aviatorii Forţelor noastre Armate se străduiesc să-şi însuşească tot mai bine tehnica modernă de luptă din înzestrare, să o mînuiască la perfecţie, să înveţe şi să aplice principiile înaintate ale luptei aeriene, aşa cum e cazul comunistului ofiţer Sandu Iordan. Acesta este un foarte bun pilot, obţinînd rezultate foarte bune în tehnica pilotajului. Cîştigînd încrederea tovarăşilor săi de muncă, pilotul Sandu a fost ales secretarul organizaţiei U.T.M.

Asemenea exemple avem pretutindeni. Aşa de pildă sînt instructorul de zbor Mihai Vasile, secretar U.T.M., ofiţerul Abrudan Ioan, care depun mult interes în perfecţionarea lor ca buni zburători. De asemenea şi Blidescu Ştefan, inginer de escadrilă utemist şi bun tovarăş de muncă, priceput şi perseverent în ajutorarea celorlalţi tehnicieni, precum şi numeroşi alţii.

Forţele Aeriene Militare — ca de altfel întreaga noastră armată — au devenit o şcoală de educaţie ostăşească şi cetăţenească, care formează din fiii oamenilor muncii militari dîrzi, curajoşi şi pricepuţi specialişti, gata să apere cu sacrificiul vieţii cuceririle revoluţionare ale poporului muncitor. Prin pregătirea ce o primesc în cadrul aviaţiei — motorişti, mecanici, electricieni, radişti, transmisionişti, şoferi şi altele — după lăsarea la vatră militarii noştri devin constructori activi ai socialismului.

Experienţa glorioşilor aviatori sovietici este o călăuză în lupta şi munca piloţilor şi tehnicienilor noştri pentru ridicarea măiestriei lor de zbor.

Sub conducerea comandanţilor, a organelor politice de partid şi U.T.M., pătrunşi de importanţa misiunii ce le revine de a fi gata oricînd să apere spaţiul aerian al patriei, libertatea şi independenţa statului nostru democrat-popular, ofiţerii piloţi şi tehnicienii, soldaţii şi sergenţii Forţelor noastre Aeriene Militare depun eforturi sporite pentru a mînui la perfecţie şi în orice condiţii tehnica modernă de luptă.

LITERATURA-ARTĂ

Ansamblul artistic din Pekin în țara noastră

Spectacole unice ale unei arte milenare

Cu vreo 45 de veacuri în urmă înțeleptul chinez Lin-Lun, atent la muzica pe care o auzea în jurul său, la vibrațiile sunetelor ascultate, a creat primul „sistem" muzical; acesta era întemeiat doar pe cinci sunete pe care le-a botezat cu nume ciudate, legate de diferitele pături ale societății — de la împărat (pe care-l socotea cel mai sus pus în scara valorilor) pînă la țăran. Și astfel — pe temeiul sunetelor con (împăratul), cian (ministrul), chio (cetățeanul), ci (funcționarul), iu (țăranul) a apărut primul sistem teoretic muzical pe care omenirea îl datorează poporului chinez: sistemul „pentatonic" (pe numele său grecesc). Dar muzica chineză este încă și mai veche. De-a lungul veacurilor, în viața culturală a poporului chinez muzica a avut un rol de mare însemnătate, fie în manifestări artistice în care se îmbină cu alte arte (pantomima, dansul, acrobația) fie pătrunzînd singură de la o inimă la alta.

Pînă de curînd noi nu aveam o imagine complexă a „artei muzicale chineze". Spectacolele din timpul Festivalului, concertele orchestrei de instrumente populare din Pekin reușiseră să ne trezească interesul pentru milenara artă a sunetelor a poporului chinez, să ne „aclimatizeze" cu specificul ei. Această „aclimatizare" era absolut necesară întrucît, în ciuda pentatonicului pe care-l întîlnim adesea și în muzica noastră populară, deosebirile dintre muzica chineză și cea europeană sînt extrem de mari. „Preludiile" de la Festival și din anul trecut au fost salutare și acum, cînd am asistat la spectacolele Operei clasice din Pekin, putem vorbi de o adevărată desfătare artistică.

Nu este vorba numai de pitorescul spectacolului (deși, nu trebuie să o ascundem, el a cîntărit foarte greu în acțiunea de „seducere" a publicului de către ansamblu) sau de exotismul său, ci e vorba de forța expresivă, de mesajul umanist al acestei arte originale atît de vechi. Pentru că într-adevăr, nu este vorba aici de o „ciudățenie" care poate satisface curioșii, ci de o artă vizînd mintea și inima oamenilor, nu este vorba de ceva „interesant" ci, în primul rînd, de ceva „frumos" (deși, evident, aceste noțiuni nu se contrazic, ci se completează).

Deși ordinea în spectacole nu a fost aceasta, ne vom îngădui să vorbim mai întîi de muzica vocală și instrumentală. Am ascultat cîntece vechi și noi, din diferite regiuni, interpretate de Su Sen-len și Cen Vei: Cîntecul popular „Malia", de origină cazahă care, lucru interesant, prezintă unele asemănări cu binecunoscutul nostru cîntec popular „Banu Mărăcine", arii din operele noi „Nunta lui Siao Er-hei" (îndreptată împotriva căsătoriei feudale) și „Fata cu părul cărunt" (binecunoscută povestire după care s-a făcut și un film). Lu Ciun-lin, la flaut (cu un timbru specific, puțin nazal) a interpretat singur „Ciobănașul" și, acompaniat de o formație instrumentală, „Un sat în sărbătoare". Primul este un mic poem monodic, plin de farmec și gingășie, despre dragostea a doi tineri. Desigur sfera emoțională a mijloacelor de expresie este limitată dar, în schimb, în cadrul acestor limite solistul ajunge la un maximum de rafinament în crearea de emoții. Gradările de nuanțe, accentele abia perceptibile uneori, trilurile cristaline, foarte diferențiate unele de altele, dau o vitalitate deosebită piesei interpretate. Cînd Lu Ciun-lin este acompaniat de orchestră, problema sincronizării nici nu se mai pune, ea fiind perfectă.

Este un fapt binecunoscut că muzica atît de originală și necunoscută a unor popoare din orient a stat la baza multor încercări de reînnoire a muzicii europene — de la Felicien David, Rimski-Korsakov și Broden, la Debussy, Strawinski și alți muzicieni mai noi. Pe măsură ce asculți mai atent muzica interpretată de ansamblul chinez, îți dai seama că acești compozitori nu au făcut decît un început, resursele de înnoire oferite de muzica orientală fiind departe de a fi epuizate.

Rafinamentul de care vorbeam este caracteristic nu numai cîntecelor sau pieselor instrumentale ci și operei clasice. Poporul și-a șlefuit nu numai muzica, nu numai costumele dar și coregrafia, acrobatica, mimica. În scena de operă „Rîul de toamnă" ne-am adus aminte de cele mai realizate numere ale lui Marcel Marceau. În imaginația noastră, parcă forțată de expresivitatea gesturilor lui Tun Cei-lin și Van Si-sun, apar, luntrea cu care tînăra fată vrea să ajungă la iubitul ei, valurile, vîrtejurile; și la toate astea se adaugă și caracterul mucalit al luntrașului, ba puțin zeflemitor, ba rîzînd de propriile-i prostii și tot timpul atît de omenesc și bun.

Toate artele conlucrează: pantomima, acrobația, muzica, dansul, jongleria și, să nu o uităm, arta decorativă, plastică. Muzica nu este un simplu acompaniament; există o dramaturgie muzicală care duce acțiunea, o oglindește și o comentează. De exemplu, forma cea mai simplă: luntrașul bate un făraș în pămînt și-l leagă de el luntrea. Percuția „bate" fărașul, și „Iunia" întinsă răsună la coarde; sau cînd barca începe să pornească și ajunge la vîrtejuri muzica redă și mișcarea ei, dar și mișcarea inimii fetei, puțin temătoare. Aceeași uimitoare expresivitate o întîlnim și în opera „Regele maimuțelor" sau în opera „În munții Iandau".

Costumele sînt o beție de culori scoase din clasicile pasteluri chineze. Niciodată ceva șocant, brutal, deși multe contraste... Poate că, pe acest plan, contrastul cel mai mare este în splendidul dans „Flori de lotus" unde efectele sînt scoase din negrul scenei întunecate și roșieticul lampioanelor aprinse ce au formă de lotus. Prin aprinderea luminii totul devine deodată roz cu verde pastelat. Sînt culorile costumelor tinerilor și surîzătorilor dansatori.

La urma urmei, un asemenea spectacol unic nu se povestește. El se vede... Nimeni nu poate reda în cuvinte toată măiestria extraordinară muzicală, acrobatică, plastică, de pantomimă a ansamblului.

FR. SCHAPIRA

Aspect dintr-un spectacol al ansamblului

Ion Brad

Balada despre Viena, un arhanghel și „Scrisoarea III-a"

Rătăcesc în lung și-n latul,
Văd la Viena și palatul
Unde Horia odată
Și-a dus jalba la-mpăratul.
Văd palatul:
Cuib de pajuri bicefale,
Țărm de care s-a izbit
Răzvrătita noastră jale,
Ce-am visat și ce-am doinit...

Unde oare mai ascund
Vechii muri de veacuri suri,
Viu și-amar izvor afund
Plîns de Iancu prin păduri,
Plîns de moți, sărmani iloți,
Plîns de țara lor de piatră?
Hai, răspunde-mi dacă poți,
Vienă veche, zbuciumată!

Rătăcesc și mă-ntîlnesc cu
Străzile pe care-odată,
Dorind țara, Eminescu
Vorbea-n limba ei curată...
Poate-n crîșma asta sumbră
Cinstea vinu-n vremea ceea...
...Stau și mi amintesc, la umbră,
Versuri din „Scrisoarea III-a"...
Dar de-odată mi se-arată,
Cu un nas cît un cuțit,
Pocitanie ciudată,
Un arhanghel jumulit:
Nici tu vultur de pe pisc,
Nici tu Sfîntul Gheorghe-n piele,
Ci un fel de om cu plisc
Sau găină cu măsele,
Și-mi vorbește romînește:
„Aber, io mi-s pui de moți,
Aber io mai mult iubește
Țara cum iubești voi toți!
Vai sermana Rumenie!
Aber io me usc de dor!
Aber facem noi se vie
Ceasul drept al pieților!
Aber io mai mult iubește
Țara cum iubești voi toți!"

Scumpă limbă romînească,
Dulce fagure de miere!
Ai ajuns să te-amărască
Verzii cavaleri cu fiere,
Să te scuipe-n limbi streine
Domnii ce-și zic „pui de moți".
Negustori de mărfuri fine,
Ambulanții patrioți!
Ei cu tine umplu scena
Stricînd muzica ta sfîntă
Intr-o circiumă la Viena
Unde lăutari nu cîntă.
Poate-n crîșma asta sumbră,
Cinstind vinu-n vremea ceea,
Eminescu stînd la umbră
Plănuia „Scrisoarea III-a"...

Florin Mugur

TE CHEM...

Ce singur ești, cum treci cu pași stingheri
Pe sub arcada crengilor, domoală,
Pășind prin foșnitoarele tăceri,
Pios, ca pe sub bolți de catedrală!

Ce singur ești! Pe-oraș a poposit
O inserare tristă, de departe,
Cad frunzele cu-n foșnet obosit,
Alunecînd sfîșietor în moarte.

Cad frunzele. Și sumbrul caldarîm,
Răsfrînt e parcă-n bolta cenușie.
Monotonie — nesfîrșit tărîm,
In care totu-n umbră se sfîșie.

Te-ndrepți spre casă, fără gînd — și treci
Prin înserarea care ți-e străină.
In buzunar simți cheile: sînt reci
Și-s aspre și gîndești c-au prins rugină.

Și nu ți se deschid în cale uși,
Și nu-ți fac semn ferestre sclipitoare.
Sînt doar tăceri cu labe moi, de pluș,
Sînt doar tăceri cu labe moi și ghiare...

Acasă, jilțul, picotind de somn,
Te-așteaptă-n calmul rece-al încăperii,
Te-așteaptă pipa neagră, veșnic domn
Al nopților de veghe și-al tăcerii.

Dar toate te cunosc pe tine doar,
Te știu de-o veșnicie doar pe tine.
Și-n cărțile cu zbucium și cu har
Doar pentru tine ard și pier destine.

Pe masa ta n-au strălucit nicicînd
Scrisori cu vorbe omenești și vane,
Țigările prietenilor, blînd,
N-au împletit cu fumul lor liane.

Și aerul visează răsuflări,
Și cărțile visează mîini febrile.
Tînjesc cu toate: glasuri vor, chemări,
Mărturisiri nespuse mor în file...

Sau poate-n tine mor mărturisiri.
Sau poate însăși viața ta tînjește.
Vor vîntul nu perdelele subțiri,
Ci tu vrei vîntul bun, ce limpezește.

II

Cîndva-n acele mari furtuni de mai,
Porneam cîntînd spre marea bătălie.
Iar tu veneai spre noi — și te mirai
Cît de frumoși pot oamenii să fie.

Priveam pe-atunci spre soare cu nesaț,
Cum suie peste nouri — metereze,
In sinea-noastră-adînc încredințați
Că noi l-am învățat să lumineze.

Aflasem totul, de la „a" la „zet":
Strigam lozinci, visam, clădeam Comuna.
Și despărțeam în „alb" și „negru" net,
Tot ce-ntîlneam în drum, întotdeauna.

Copii eram — dar zei, în fața ta...
Ofrandă ne-aduceai iubirea, harul.
Și nici nu te gîndeai că noi abia
Pornisem să-nvățăm abecedarul.

„Prieteni"! ai șoptit. N-am auzit.
Și nici ofranda n-a zărit-o nime.
De larmă asurzit și amețit,
Pășeai năuc și singur prin mulțime.

Plecai, încet. Ce plumburie zi!
Sfială — slută, lîncedă stăpînă!
De-ai fi țipat odată: „sînt aci!"
Te-am fi văzut și te-am fi prins de mînă.

III

Dar te-ai închis în tine ca-ntr-un turn
De seară și tăceri și-nsingurare,
Să dormi egal același somn nocturn
In care totul, depărtat îți pare.
Firesc ne dărui totuși truda ta,
Nici n-ai putea trăi altminteri, poate.
Dar nici o clipă noi nu vom uita
Cît de stingheră inima ta bate.
Așa-i, și „fără suflet" noi putem
Să țesem pînză, să tăiem șosele,
Dar inimile doar, ca-ntr-un poem,
Revarsă peste toate ploi de stele.
Palatele cu turnuri argintii
Pe care le durăm, trudind cu geniu,
Și-n care pătimaș vor viețui
Îndrăgostiții unui alt mileniu,
Pereții o să-i aibă reci, de nea,
Și-nfățișarea colțuroasă, dură,
De noi, zidarii,-n ziduri n-om lăsa
A mîinilor lumină și căldură.
Te chem la noi. Deci: vino! Nu aștept
Clipite largi să șovăi, singur iarăși.
Îți interzic de astăzi vechiul drept,
Ca viitor prieten și tovarăș.
In inimă la tine-n taina ei,
Stau cufundați în stranie visare,
Un miliard de limpezi clopoței —
Și-o melodie doarme-n fiecare.
Tu dăruie-ne-aceste melodii
Și altele ți le vom da noi, ție,
Ca împreună să putem clădi
O lume pură ca o melodie,
Ca împreună să lovim cumplit
Pe cei cu ochi ce știu doar să-nvenine,
Pe cei ce n-au nimic de dăruit,
Pe cei ce n-au privit nicicînd spre tine,
Prieteni falși, mereu încețoșați
De neguri negre, amintind de moarte,
Ei, cei dintîi și singuri vinovați
C-atîta vreme ai rămas departe.
Te chem! Tristeți și rîs și bucurii,
La inimă, noi toți le-om încălzi —
Și-aproape îți vor fi, ca o iubită.
Auzi? Un cîntec te întreabă: vii?
Și seara te privește liniștită...

S. Damian: „Încercări de analiză literară"

Valoarea noii generații de critici literari de formație marxistă se impune ca o realitate. Și e o realitate care, trebuie spus, nu dispare subit din pricina ironiilor de calitate mediocră, nici din pricina judecăților negative venite din partea unor vorbitori la Congresul scriitorilor. Va fi deajuns să citez o frază a lui Camil Petrescu, un judecător destul de pretențios în materie de critică literară după cum prea bine știu cei care cunosc o carte numită „Eugen Lovinescu sub zodia seninătății imperturbabile". Intr-un interviu publicat în ultimul număr al revistei „La Roumanie d'aujourd'hui" citim următoarele: „Poate că voi scrie un studiu pentru a sublinia **excepționala calitate a noii generații de critici literari care aduc mărturia unei profunde seriozități, a unei rare perspicacități și mai cu seamă a unui puternic spirit de analiză. Ceea ce e remarcabil este că nu e vorba de cîteva nume izolate, ci de un fenomen deosebit de semnificativ căci e reprezentat de o întreagă pleiadă**". Găsim ilustrate cu multă pregnanță particularitățile acestei pleiade în activitatea critică a lui S. Damian, reprezentant talentat al tinerei generații de critici. Este un prilej de bucurie și satisfacție pentru toți cei care l-au urmărit pe S. Damian încă din paginile Revistei elevilor, lectura în volum a articolelor publicate în presă între anii 1953—1956.

Putința de a stabili un contact imediat cu autorul căruia i se consacră și de a-i surprinde aspectul original e o virtute a maturității, pe care însă, S. Damian o posedă încă de pe acum într-un grad apreciabil. Talentul lui S. Damian e mai ales de domeniul puterii de evocare. El reconstituie cu ușurință o atmosferă în imagini expresive, credincioase spiritului cărții analizate, conținînd în același timp nota particulară a criticului cu preferințele și adversitățile sale. Criticul exprimă pe M. Sadoveanu, Ion Călugăru, Geo Bogza, Marin Preda, Zaharia Stancu, Mihai Beniuc, Petru Dumitriu, Ion Marin Sadoveanu, Fedin, Cehov, și totodată se exprimă pe sine însuși, pune în evidență o atitudine și o stare sufletească pronunțat personale. Acestea se exprimă de obicei la S. Damian în nobila puritate a sentimentului, într-o ținută profund morală, într-o discretă generozitate, în oroarea de cuvîntul brutal. Din filele cărții se desprinde, dincolo parcă de idei și cuvinte, o undă de umanitate. Eroilor cu o viață interioară mai complexă li se face o fișă caracterologică, fără să fie lăsată uitării vreo particularitate, chiar dacă observarea și captarea acesteia cere o intuiție deprinsă cu nuanțele. Dar în largul său S. Damian se simte abia cînd i se oferă putința de a sublinia o pornire nobilă, ori dimpotrivă, o pornire abjectă. Ce are nobil, pur, dezinteresat sufletul lui Lae Cantacuzin („Locul unde nu s-a întîmplat nimic") Buiumaș al Țiprei („Copilăria unui netrebnic") Darie („Desculț") Adam Jora („Pasărea furtunii") ori, dimpotrivă, ce e laș, meschin, trivial în același Lae Cantacuzin, în doamna Vorvoreanu („Bijuterii de familie"), în Clim Samghin — iată ce înțelegem foarte bine citind articolele lui S. Damian. Foarte receptiv cu deosebire față de sufletele candide, frumoase, lipsite de meschinărie, este explicabil de ce criticul a dat măsura adevărată a talentului său în articolul consacrat Moromeților. Deși interpretarea dată personajelor suscită unele complectări și pare puțin unilaterală prin dilatarea la maximum a unei singure laturi, farmecul articolului se păstrează integral. Criticul emite un punct de vedere propriu asupra eroilor cărții, luminînd puternic universul infantil, ingenuitatea, teatralitatea ușor naivă a lui Ilie Moromete. Interpretarea e adevărată și, în plus, are darul că spulberă înclinația unora de a vedea în cartea lui Marin Preda o lume instinctuală, o lume a tenebrelor.

In schimb S. Damian e mai puțin înțelegător față de personajele care, deși simpatice, au ceva diabolic, rece, străin cum ar fi Lența, eroina nuvelei lui Francisc Munteanu, la a cărei portretizare criticul a renunțat, eliminînd-o din volum.

Mica CRONICĂ Literară

Tradusă în planul vieții reale, ținuta plină de moralitate, oroarea de tranzacții și de tot ce e trivial, conferă criticului autoritate, încrederea celor din jur — element indispensabil activității sale. Așa se explică, între altele, și prestigiul pe care S. Damian și l-a cîștigat în lumea literară.

Am vorbit de personaje, portrete, fișe caracterologice. Intr-adevăr S. Damian excelează în analiza făcută eroilor cărții, în care vede purtătorii conținutului de idei al unei opere literare, expresia cea mai pregnantă a originalității scriitorului. Metoda dă în genere rezultate bune, deși, așa cum recunoaște și criticul nu e universal aplicabilă, conține primejdia unei simplificări. Cel mai adesea însă S. Damian știe să evite primejdia, ajutat fiind de un nedesmințit talent de evocare, de reconstituire a atmosferei, astfel că păstrează și izbutește să transmită nota unică, culoarea specifică, suflul dominator al unei cărți. Gustul criticului e precis cînd e vorba să aleagă scena cea mai expresivă și să o transmită condensat, țintind să reconstituie o atmosferă. Iată relevat aspectul pictural al romanului „Copilăria unui netrebnic" (bine caracterizat ca „un album de poze din primii ani ai vieții lui Buiumaș, scriitorul... părînd să povestească anecdotica fiecărei imagini"): „La fereastra casei, Buiumaș, abia reușind să se cațere, se burzuluiește, bate cu pumnul în lemn, se tînguie răstit și mînios, „Foame, mamă, foame!" Mama nu-l ascultă, se uită în zare, ca și cum ar aștepta să vină cineva să aducă belșug". Dacă o facultate dominantă a unui adevărat critic e gustul, putința de a stabili judecăți de valoare exacte în spiritul adevărului, la S. Damian calitatea aceasta ia forme particulare. S. Damian se consacră în general valorilor sigure, cărora le descoperă frumuseți noi, încă neobservate. De obicei vine în urma altora și îi complectează printr-o analiză mai profundă. Nu excelează prin noutatea judecăților, în genere — cu rare excepții — scrie despre autorii care sînt pe placul său, pe ceilalți îi ignorează. Dacă metoda aceasta aduce un spor de adîncime analitică, în schimb, trebuie spus că prezintă mari dezavantaje, de care critica lui S. Damian se și resimte.

Criticul are idei generale, adică un fond comun programatic, pe care, din păcate, nu-l putem examina aci amănunțit. Astfel e preocupat mai întîi de latura morală, de umanitatea scriitorului în care descifrează concepția despre lume. De aici lipsa de formalism. Este înveterată formația marxistă, preocuparea pentru caracterul social și în general pentru „tendința" operei. Firește că sublinierea „tendinței" se face fără ostentație, cu multă finețe. Tînărul critic a citit, se vede, cu folos pe marii critici ruși (Belinski, Dobroliubov) dar și pe criticii materialiști din apus. Din Vico, De Sanctis, Sainte Beuve etc. se aduc interesante mărturii. Alte idei generale: criticul respinge în cuvinte violente epigonismul sămănătorist și se pronunță pentru o problematică modernă, scrie despre lirismul lui V. Tulbure și găsește prilejul nimerit să înfiereze prin opoziție poezia fără suflu, fără substanță lirică, fără avînt în care predomină calculul rece „șlefuirea" etc. S. Damian se dovedește fără prejudecăți în ce privește pe tineri, spunînd cu sinceritate că există scriitori vîrstnici foarte iritați, foarte refractari la ideea că ici și colo un critic mai ia în seamă un scriitor tînăr. Citām în interesul cronicii „Nu se poate evita riscul reproșurilor cu care autorii consacrați prin apologie îndelungată sperie întotdeauna critica pornită să analizeze, pe aceeași gamă a seriozității promisiunile unui debutant. Suspiciune față de posibilul rival de mai tîrziu sau dorința egoistă de a monopoliza aplauzele și dezmierdările criticii pentru vîrsta literară căruntă, cînd fiecare cuvînt are acoperirea lui în aurul artei? Să înfrunte acest mormăit nervos este totuși o datorie pentru toți acei care se gîndesc la destinele literaturii și pregătesc ziua ei de mîine dorind-o cît mai senină".

Prezența în volum a unor articole depășite, nereprezentative pentru stadiul actual de dezvoltare a tînărului critic (mă refer la articolele „Conflictul literar și eroul pozitiv" „Tema poeziei — tema personală a poetului") e cu totul neindicată. Și un ultim cuvînt despre stil: expresia critică a lui S. Damian s-a îmbogățit mult în ultima vreme, a cîștigat în nuanțe, s-a complicat în înțelesul bun al cuvîntului. Totodată însă, se face simțită o anume contorsionare a expresiei, teama de cuvîntul direct, de lucrul spus pe nume fără ezitări, fără atîta puf și vată.

LUCIAN RAICU

Revista revistelor

„STEAUA" Nr. 7

Oricît nu ai fi un partizan al laudelor peste măsură, al cununilor de lauri împărțite cu exagerată dărnicie, există mai presus de toate o clipă a bucuriei de lector. Iar atunci cînd e cu putință ca pentru această bucurie să mulțumești celui care ți-a oferit-o, prilejul nu trebuie pierdut. Cred că redactorilor revistei „Steaua" li se cuvin astfel de mulțumiri pentru numărul ultim (șapte) al revistei. Nu se inserează numai lucrări dintre cele mai izbutite în acest număr — deși sînt și ele destule — dar simți, cercetînd paginile revistei, o străduință dintre cele mai demne de considerație de a crea o revistă vie, modernă, cu o personalitate distinctă. Ușoara umbră care îți întunecă pentru o clipă mulțumirea, atunci cînd constați că dintre lucrările cele mai realizate, multe nu aparțin scriitorilor ardeleni, nu întîrzie să dispară. Pentru ținuta literară (și grafică!) a revistei se pot ierta multe.

Frumoasa poezie a lui Mihai Beniuc (Focul lui Horea), ciclul deosebit de interesant al tînărului Leonida Neamțu în plin progres, noua nuvelă a lui Petru Dumitriu, cele două poezii ale lui Cristian Sîrbu, cele mai bune probabil ale acestuia din ultimii ani, studiul doct al academicianului G. Călinescu în legătură cu Ibsen, cuvîntul emoționant despre George Enescu, al lui Tudor Arghezi — ar putea fi obiectul unor cercetări care să prilejuiască observații critice pline de miez. Nu sarcina aceasta mi-am asumat-o, între altele și pentru că nu aș putea să o duc la bun sfîrșit. E însă un fapt demn de remarcat că în activul de colaboratori de care beneficiază revista clujană la un singur număr, li se mai pot alătura celor de mai sus poeți ca: Aurel Rău, Aurel Gurghianu sau — ca traducători — Lucian Blaga și Veronica Porumbacu — critici literari sau de artă ca: Ionel Jianu, Henri Jacquier, Radu Bogdan, Ion Oarcăsu, sau semnatarul unei cronici științifice, unice în presa noastră, ca academician C. Daicoviciu. Aceștia, în afara celor pe care nu i-am citat din pricina lipsei de spațiu. Simpla înșiruire de mai sus ar putea spune un cuvînt și despre aportul pe care-l aduc în viața culturală de azi reprezentanți de frunte ai mai multor generații.

In pofida unor note cu un ton fals didacticist, dintr-o rubrică altminteri valoroasă, sau a poeziilor mai puțin realizate ale lui Victor Felea, în ansamblul său numărul 7 al revistei „Steaua" se distinge în „constelația" publicațiilor noastre literare. Nu putem dori redacției decît să urmeze pe calea publicării unor numere tot mai consistente, de ținută, militînd cu principialitate și perseverență pentru ridicarea literaturii și artei noastre pe trepte superioare.

S. VLAD

„IAȘUL LITERAR" Nr. 7

Am citit ultimul număr (șapte) al revistei „Iașul literar". Din sumarul publicației reținem în primul rînd poezia „Cultură" de Tudor Arghezi, de o deosebită virulență satirică. Ascuțimea demascatoare a poeziei provine din felul în care eroul, un ciocoi semi-analfabet, își exprimă fără pic de jenă disprețul față de muncitorii intelectuali, considerați un fel de vătafi ceva mai bine pregătiți și care, culmea, în loc să-și vadă de treburile pentru care au fost trimiși la învățătură și atașați „fiecare de o moșie", îndrăznesc să critice, să dea lecții celor de sus. Poezia ajunge la o teribilă culme a virulenței satirice, ilustrînd astfel desconsiderarea ignorantă a culturii naționale de către stăpînii de pe vremuri:

„Dobrescu-Argeș, Arion, Vlahuță,
Kogălniceanu și-alte haimanale
Au și-nceput țăranii să-i asmută
Alăturea de unul, pe nume Caragiale"

Sectorul de poezie al acestui număr mai cuprinde versuri semnate de Horia Zilieru, Sandu Faur, Mihai Petrescu, Cristian Sîrbu, Nicolae Țațomir, Teodor Damaschin, Teofil Dumbrăveanu etc.

In timp ce poezia „Hotarul cîntecului..." a lui Horia Zilieru reușește să ne facă părtași la frămîntările eroului care suferă de izolarea impusă de atmosfera din casa părinților ce nu se hotărăsc să intre în munca colectivă, socialistă, „Inovatorul" lui Sandu Faur ne lasă reci deoarece abundă în banalități și metafore derizorii, în material prozaic de umplutură. Exemplu:

„E-o piesă mică și îți pare
Ca multe altele la fel.
Iar meșterul strungar, pe el
Il crezi un meșter ca oricare".

Din păcate, spre deosebire de poeziile lui Horia Zilieru, Sandu Faur și Mihai Petrescu, în care recunoaștem o preocupare pentru problemele actualității, cele ale lui Teodor Damaschin, Teofil Dumbrăveanu, Sanda Ghinea-Prisăcaru, plutesc într-o detașare totală de coordonate spațiale și temporare, fiind și grupate în altă parte, ca și cum ar fi vorba de o opinie separată.

Desigur că unele din aceste poezii vădesc calități dar acestea pot fi valorificate pe deplin într-o poezie militantă, străbătută de suflul luptelor noi, care dă mai multă culoare, relief, rezonanță artei scriitorului. Cît se poate de edificative în acest sens sînt cele două strofe ale „Poemului de rămas bun" de Vapțarov, tradus de Demostene Botez și publicat în acest număr, care emoționează prin sinceritate și duioșie complectînd atît de armonios hotărîrea poetului luptător, îndrăgostit de a muri pentru cauza dreaptă. Am mai vrea de asemenea să subliniem reușita unora dintre „Fabulele miniaturale" ale lui Nicolae Țațomir, care consemnează pașii înainte făcuți de acesta pe drumul dezvoltării lui ca satiric temut de purtătorii diferitelor năravuri învechite.

Aducînd ceva din exotismul vieții pescarilor care a tentat pe atîția scriitori, povestirea „Pescar de mare" a lui Al. Șahighian, prezintă în cadrul despre care vorbeam conflictul dintre noile condiții de trai și concepțiile conservatoare, de mic proprietar obișnuit cu traiul lipsit de orizont, ale bătrînului cutreierător al apelor, Mihail. Pînă la urmă însă, printr-o înlănțuire fericită de împrejurări, Mihail se lămurește, își înfrînge mîndria țifnoasă și pornește din nou la pescuit alături de tovarășii săi.

Să ni se permită, tot la capitolul proză, să ne ocupăm în chip deosebit de pretinsul reportaj al Miei Dumitriu, „Cuvînt despre făuritorii rulmenților" care, dacă nu se încadrează în gen, cu atît mai puțin merita să apară într-o revistă ce se intitulează literară. Autoarea reportajului afirmă că nu-și poate „închipui o singură fabrică fără oameni"... „fără oameni, clădirea n-are sens". Să ne fie îngăduit atunci să întrebăm: dar un reportaj fără oameni are sens? Sau: unde sînt oamenii? Poate s-au ascuns, căci în reportaj nu întîlnim decît nume, încercări de caracterizări fizice însoțite de niște calambururi voit vioaie și, drept garnitură, cîte o cugetare „profundă" de fiecare erou.

Ochelarii trandafirii, estomparea asperităților, absența oricăror conflicte și probleme, iată ce ne oferă Mia Dumitriu din fabrica în care totul „crește ca-n poveste", deasupra căreia o ciocîrlie „înmănunche în trilurile ei aur și lumină, expresie a năzuinței omului simplu către soare".

Publicînd un fragment din romanul autobiografic „Ultima întîlnire", al regretatului Ioachim Botez (a cărei introducere, semnată tot de Mia Dumitriu, dovedește posibilitățile ei, umbrite doar de suspomenitul reportaj), un medalion cu ocazia împlinirii a 80 de ani de către poetul Mihai Codreanu, un articol despre aniversarea a 75 de ani de la apariția revistei Contemporanul, „Iașul literar" își îndeplinește îndatoririle față de problema moștenirii literare, față de creația unor înaintași ai literaturii noastre.

Partea rezervată criticii în revistă cuprinde, pe lîngă începutul interesantului studiu „Mitul prometeic în interpretarea argheziană" al lui D. Costea, articolul lui N. Barbu „Tipicul în dramaturgie" care nu complectează expunerea tezelor cunoscutului articol despre problema tipicului apărut în „Kommunist" cu contribuții originale, despre felul cum și-au îndeplinit misiunile piesele din noul nostru teatru. Ni se pare reușit studiul lui Liviu Leonte intitulat „Aspecte de limbă și stil în romanul „Un om între oameni" de Camil Petrescu, și insuficient adîncit și echilibrat articolul Aurei Pană „Pe drumul romanului romînesc de aventuri": „Taina albă". In ansamblu, am citit un număr interesant, variat dar inegal, nu îndeajuns de exigent alcătuit. De bună seamă că redacția revistei n-a făcut decît să ne arate că poate mai mult și noi așteptăm numerele viitoare, jaloane ale unei evoluții care se cere a fi ascendentă.

B. DUMITRESCU

La 50 de ani de la crearea Comisiei Generale a Sindicatelor din Romînia

Simbătă după amiază a avut loc în sala Teatrului C.C.S. din Capitală deschiderea lucrărilor sesiunii științifice organizată de Consiliul Central al Sindicatelor din R.P.R. și Institutul de istorie a partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R., consacrate aniversării a 50 de ani de la crearea Comisiei Generale a Sindicatelor din Romînia.

In prezidiu au luat loc tovarășii: Gh. Gheorghiu-Dej, Gh. Apostol, Emil Bodnăraș, I. Chișinevschi, Miron Constantinescu, Al. Moghioroș, L. Răutu, Șt. Voitec, I. Fazekaș, M. Mujic, P. Niculescu-Mizil, Gh. Stoica, Tereza Amzoiu, V. Anagnoste, Vasile Bîgu, M. Gh. Bujor, F. Bruder (Cluj), Traian Cercega (Reșița), Liuba Chișinevschi, Iacob Coțoveanu, Andrei Constantinescu, M. Dobrescu, D. Dragomir, Fr. Dembaț (Oradea), N. Ghighici (Timișoara), Maria Gurău, Andrei Horvat, L. Măglașu, Gh. Matei, C. Mănescu (Ploești), I. Mirescu, N. Gh. Munteanu, Șt. Mihai, Ion Niculi (Iași), N. Petrovici, Mihail Roller, Al. Sencovici, I. Soos (Tg. Mureș), Anton Schmidt, I. Turcu.

La lucrările sesiunii iau parte activiști de partid, de stat și activiști sindicali, cercetători ai institutelor de istorie a partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R. din București, Iași și Cluj, membri ai catedrelor de științe sociale din centrele universitare din țară, cercetători ai institutelor de istorie ale Academiei R.P.R. din București, Iași și Cluj, cadre didactice de la Institutul de științe sociale de pe lîngă C.C. al P.M.R., Școala superioară de partid de pe lîngă C.C. al P.M.R. „Ștefan Gheorghiu", Școala superioară sindicală „I. C. Frimu" etc.

Lucrările sesiunii au fost deschise de tov. Gh. Stoica, membru al C.C. al P.M.R.

Tov. Gh. Stoica a dat apoi citire salutului Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, adresat Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R. cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la crearea Comisiei Generale a Sindicatelor din Romînia.

In amintirea nenumăraților oameni ai muncii care și-au dat viața pentru apărarea și întărirea organizațiilor lor de clasă de-a lungul anilor de teroare și fărădelegi săvîrșite de clasele exploatatoare și guvernanții lor împotriva mișcării sindicale, cei prezenți au păstrat un moment de reculegere.

A luat apoi cuvîntul tovarășul Gh. Apostol, membru în Biroul Politic al C.C. al P.M.R., președintele Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R. care a făcut expunerea: „50 de ani de la crearea Comisiei Generale a Sindicatelor din Romînia. Sindicatele — școală a comunismului, în lupta pentru construirea socialismului în R.P.R.".

Lucrările sesiunii continuă duminică dimineața, la ora 9, în sala de ședințe a Institutului de istorie a partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R., din Aleea Alexandru nr. 21.

(Agerpres)

ORDINUL Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Populare Romîne Nr. M. 25

2 septembrie 1956 — București

Tovarăși piloți și navigatori, ingineri și tehnicieni, trăgători și radiotelegrafiști, mecanici și motoriști, lucrători din atelierele de aviație;

Tovarăși soldați și matrozi, sergenți și caporali;

Tovarăși ofițeri, generali și amirali!

Poporul romîn și forțele sale armate sărbătoresc astăzi Ziua Aviației Republicii Populare Romîne.

Vă salut și vă felicit cu prilejul Zilei Aviației Republicii Populare Romîne.

Urez întregului personal al Forțelor Aeriene Militare ale Armatei Republicii Populare Romîne noi succese în ridicarea nivelului pregătirii de luptă și politice, în cunoașterea, întreținerea și întrebuințarea tehnicii de aviație moderne din înzestrare, în întărirea continuă a disciplinei militare la sol și în aer.

Urez muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din atelierele de aviație noi realizări în muncă.

Trăiască aviația Republicii Populare Romîne!
Trăiască Republica Populară Romînă!
Trăiască Partidul Muncitoresc Romîn!

Ministrul Forțelor Armate ale R. P. R.
General colonel
LEONTIN SALAJAN

Salutul Comitetului Central al P.M.R. adresat Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R.

(Urmare din pag. 1-a)

în interesul îmbunătățirii continue a condițiilor de muncă, de trai, de odihnă și sănătate, de dezvoltare culturală a oamenilor muncii.

C. C. al P.M.R. își exprimă convingerea fermă că sindicatele din țara noastră, folosind toate posibilitățile de care dispun, își vor spori și mai mult rolul lor în construcția economică și culturală și în opera de ridicare a nivelului de trai al oamenilor muncii din țara noastră.

C.C. al P.M.R. cheamă sindicatele să-și sporească eforturile în organizarea inițiativei creatoare a maselor muncitoare în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor planului cincinal pentru dezvoltarea industriei, pentru realizarea operei de transformare socialistă a agriculturii; să dezvolte întrecerea socialistă pentru creșterea producției și productivității muncii, reducerea continuă a prețului de cost, îmbunătățirea calității produselor, să contribuie la descoperirea și valorificarea rezervelor interne ale întreprinderilor socialiste, la buna organizare a procesului de producție, să întărească disciplina muncii. Sindicatele au datoria să sprijine și să extindă prin toate mijloacele experiența înaintată a fruntașilor în producție, să dea un ajutor calificat colectivelor rămase în urmă pentru a se ridica la nivelul celor fruntașe, să se ocupe îndeaproape de calificarea muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor pentru însușirea și aplicarea tehnicii moderne și a tehnologiei înaintate în întreprinderi și uzine.

Una din principalele sarcini ale sindicatelor este preocuparea permanentă pentru cerințele și nevoile oamenilor muncii. Ele au datoria să vegheze la respectarea legislației muncitorești, la îndeplinirea prevederilor contractelor colective. Lucrînd mereu în mijlocul maselor de oameni ai muncii din industria grea, industria bunurilor de larg consum, din transporturi, S.M.T.-uri, gospodării de stat, comerț, cooperație, instituții de stat, sindicatele trebuie să combată orice manifestare de birocratism în activitatea lor, să respecte cu strictețe democrația muncitorească.

Sindicatele au datoria să desfășoare o largă muncă de educare a oamenilor muncii în spiritul patriotismului socialist, al internaționalismului proletar, al frăției între oamenii muncii de toate naționalitățile; să lupte pentru lichidarea influențelor educației capitaliste în conștiința oamenilor, să cultive atitudinea socialistă față de muncă și bunurile obștești și vigilența revoluționară față de dușmanii cuceririlor revoluționare ale poporului nostru, să răspîndească cultura, știința și tehnica în rîndul celor ce muncesc.

Călăuzite în întreaga lor activitate de nobilele idei ale internaționalismului proletar, sindicatele din țara noastră sînt chemate să întărească legăturile frățești și schimbul de experiență cu sindicatele țărilor socialiste, să-și lărgească legătura cu organizațiile sindicale din toate țările și să-și dea contribuția la înfăptuirea unității de acțiune a tuturor organizațiilor sindicale internaționale în vederea apărării intereselor maselor muncitoare, pentru libertăți democratice, pentru un trai mai bun, pentru pace.

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn urează sindicatelor noi succese în munca și lupta lor, pentru victoria socialismului în patria noastră, și făurirea unei vieți fericite și îndestulate pentru toți oamenii muncii din R.P.R.

Trăiască glorioasa noastră clasă muncitoare!

Trăiască alianța frățească între clasa muncitoare și țărănimea muncitoare!

Trăiască sindicatele din Republica Populară Romînă!

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMIN

TELEGRAME

Președintelui Consiliului Central al Sindicatelor din Republica Populară Romînă Tovarășului GHEORGHE APOSTOL

București

Cu ocazia aniversării a 50 de ani de la crearea Comisiei Generale a Sindicatelor din Romînia, Consiliul Central al Sindicatelor din U.R.S.S. vă transmite dragi tovarăși, un călduros salut frățesc și sincere felicitări. In acești 50 de ani sindicatele din Romînia au parcurs un drum lung de luptă și victorii. În prezent Republica Populară Romînă, cu ajutorul activ al sindicatelor, a obținut succese mari în construirea socialismului. Sindicatele sovietice urmăresc cu mare atenție realizările dv. în opera de mobilizare a oamenilor muncii pentru îndeplinirea planurilor de stat și în eforturile de ridicare a nivelului material și cultural al oamenilor muncii din Republica Populară Romînă. Din tot sufletul dorim sindicatelor din Romînia succese continue în construirea socialismului și în lupta pentru pace și prietenie între popoare.

Trăiască prietenia veșnică între oamenii muncii din Republica Populară Romînă și din Uniunea Sovietică.

Președintele Consiliului Central al Sindicatelor din U.R.S.S.
V. GRIȘIN

Către Consiliul Central al Sindicatelor din Republica Populară Romînă

București

Federația Sindicală Mondială, în numele celor 85 milioane de membri ai săi, adresează un călduros salut sindicatelor și întregii clase muncitoare din Republica Populară Romînă, cu prilejul celei de-a 50-a aniversări a Comisiei Generale a Sindicatelor, prima centrală unitară din istoria mișcării sindicale din această țară.

In cei 50 de ani care s-au scurs, oamenii muncii din Romînia au parcurs un drum glorios și au obținut victorii hotărîtoare:

Anii grei ai dictaturii monarho-fasciste, ai dominației burgheziei, moșierilor și monopolurilor străine au dispărut pentru totdeauna. Muncitorii romîni au lichidat pentru totdeauna exploatarea și încălcarea libertăților și drepturilor omului. Ei au devenit stăpîni în țara lor, ceea ce deschide mari și frumoase perspective poporului romîn.

Federația Sindicală Mondială urează călduros sindicatelor și oamenilor muncii din Republica Populară Romînă — participanți activi ai mișcării sindicale internaționale — noi și mari succese în munca lor pașnică de construire a socialismului pentru ridicarea continuă a bunăstării poporului, pentru o viață din ce în ce mai fericită.

SECRETARIATUL FEDERAȚIEI SINDICALE MONDIALE

Artiștii ucraineni la Cluj

Scriitorul Alexandr Korneiciuk, și N. M. Ujvii, artistă a poporului din U.R.S.S., președinta Asociației teatrale din R.S.S. Ucraineană s-au întîlnit sîmbătă dimineața la Consiliul regional A.R.L.U.S. cu scriitorii romîni și maghiari din localitate.

La întîlnire au participat, scriitorul Mihai Beniuc, prim secretar al Uniunii Scriitorilor din R.P.R. și Octav Livezeanu, vicepreședinte al Consiliului general A.R.L.U.S.

Nagy Istvan, președintele filialei Cluj a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. a înfățișat oaspeților viața literară a Clujului.

Al. Korneiciuk a răspuns la întrebările puse de scriitori în legătură cu influența lucrărilor Congresului al XX-lea al P.C.U.S. asupra literaturii din Uniunea Sovietică, activitatea unor scriitori sovietici și diverse probleme de creație.

Intîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie.

SPECTACOLE

CINEMATOGRAFE: Patria, București, Gh. Doja, Al. Sahia, I Mai: Othello; **Magheru, Al. Popov, N. Bălcescu, I. C. Frimu:** Mama; **Republica** (Cinemascop): Tosca, Complectare 20 minute sub mare; **Filimon Sirbu:** filmul Pumnul de fier; **V. Alecsandri, Infrățirea între popoare, Arta, Libertății, Donca Simo:** Micul lustragiu; **Maxim Gorki:** O aventură pe coasta Atlanticului; **Timpuri Noi:** Un mare monument al arhitecturii ruse, Zahari Zograf, Cîntece maghiare, Floreta femeii, Pisica și șoarecele; **Cultural:** Covorul fermecat; **Elena Pavel, T. Vladimirescu, Volga:** Fum în pădure și Maeștrii baletului gruzin; **Lumina, Munca:** Voci de primăvară; **Central:** Brigada de tanchiști; **Victoria:** Fata mexicană; **Doina:** Unde nu zboară vulturii; **Tineretului:** Rio Escondido; **8 Martie:** La revedere domnule Grock; **Grivița, Olga Bancic:** Contele de Monte Cristo (seria I-a); **Vasile Roaită:** Roșu și Negru (seria I-a); **Unirea, M. Eminescu:** Iartă-mă; **C. David:** Un pahar cu bere; **Carpați:** Vagabondul (seria I-a); **Miorița:** Domnișoara de Scuderi; **Moșilor:** Supusul; **23 August:** Popescu 10 în control, La mere; **Ilie Pintilie:** Amanții din Toledo; **Popular:** Stele pe aripi și Pagini din lupta partidului; **8 Mai:** Casa mult visată; **Gh. Coșbuc:** Chitarele dragostei; **Aurel Vlaicu:** Maclovia.

—◇○◇—

Numirea noului Ambasador al Republicii Populare Romîne în Republica Populară Albania

Printr-un decret al Prezidiului Marii Adunări Naționale, tov. Gheorghe Velcescu a fost numit Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Romîne în Republica Populară Albania, în locul tov. Nichifor Stere care a primit alte însărcinări.

DE PESTE HOTARE

După ce au lucrat pe pămînturile înțelenite

Tinerii romîni și cehoslovaci au plecat spre patrie

KOKCETAV 1 (Agerpres). — TASS transmite: La 31 august au plecat spre patrie grupurile de tineri, cehoslovaci și romîni, care au participat la stringerea recoltei pe pămînturile înțelenite din Kazahstan.

Inainte de plecare, solii țărilor de democrație populară au fost primiți de tov. A. E. Kleșcevoi, prim secretar al Comitetului regional de partid din Kokcetav. El le-a mulțumit pentru munca depusă și le-a urat succese în construirea socialismului.

Munca în comun pe pămînturile înțelenite a contribuit la întărirea prieteniei dintre tinerii din U.R.S.S. și țările de democrație populară. Pentru munca plină de abnegație, tinerilor patrioți din Cehoslovacia și Romînia le-au fost înminate insigne ale C.C. al U.T.C.L. „Pentru valorificarea noilor pămînturi". Ministerul Sovhozurilor al R.S.S. Kazahă a mulțumit tinerilor cehoslovaci și romîni.

—◇○◇—

India acordă ajutor Egiptului

CAIRO 1 (Agerpres). — După cum anunță agenția France Presse, guvernul indian a pus la dispoziția Egiptului suma de 20 milioane rupii. Ambasada Indiei la Cairo a declarat că acest credit, care este destinat sporirii fondului rezervelor egiptene în devize, a fost deschis la Banca Națională a Egiptului.

Campania deșănțată antegipteană a unor ziare franceze

PARIS 1 (Agerpres). — Presa franceză de dreapta continuă campania deșănțată antiegipteană în legătură cu măsurile militare luate de autoritățile franceze.

Ziarul „Combat" nu ascunde faptul că toate aceste măsuri au un caracter de presiune deschisă în legătură cu apropiata întrevedere a președintelui Nasser cu „Comitetul celor cinci".

Ziarele progresiste condamnă cu hotărîre politica de amenințări militare promovată de Franța față de Egipt. Ziarul „Liberation" consideră trimiterea trupelor franceze în regiunea Mării Mediterane drept o „provocare".

Comunicatul C.C. al Partidului Comunist din Spania

PARIS 1 (Agerpres). — La 1 septembrie ziarul „L'Humanite" a publicat un comunicat al Comitetului Central al Partidului Comunist din Spania. In comunicat se arată că la sfîrșitul lunii august a avut loc plenara Comitetului Central care a discutat politica partidului de unitate națională, și a ales noul Birou Politic.

Raportul la primul punct a fost prezentat de Dolores Ibarruri. In rezoluția sa plenara a aprobat raportul și linia politică promovată de Comitetul Central. Potrivit propunerii prezentate în raportul lui Dolores Ibarruri, plenara a hotărît să trimită o scrisoare Conducerii Partidului Socialist Muncitoresc din Spania.

In urma discutării raportului la al doilea punct prezentat de Santiago Carrillo, plenara a adoptat o rezoluție cu privire la lupta împotriva cultului personalității și la alte probleme legate de sarcinile întăririi ideologice și organizatorice a partidului.

Plenara a ales noul Birou Politic din care fac parte: **Santiago Alvarez, Santiago Carrillo, Fernando Claudin, Manuel Delicado, Ignacio Galego, Dolores Ibarruri, Enrique Lister, Antonio Mije, Vicente Sains, Federico Sancez și Vicente Uribe.**

Juan Gomez, Francisco Romero, Marin și Sebastian Sapirain (Roque Serguio) au fost aleși membri supleanți ai Biroului Politic.

In soare s-a produs o gigantică explozie

ZURICH 1 (Agerpres). — Observatorul astronomic din Arosa a anunțat că vineri s-a produs în soare o explozie gigantică a cărei forță este echivalentă cu forța unui miliard de bombe atomice. Profesorul Max Waldmeir de la Institutul Federal de tehnologie al Elveției, care a observat această explozie, a declarat că ea a acoperit o porțiune din soare de cinci ori mai mare decît globul pămîntesc. El a precizat că nu este nici o primejdie deoarece particulele atomice puse în mișcare de explozie nu vor atinge pămîntul.

Deputați laburiști britanici condamnă intensificarea pregătirilor militare

LONDRA 1 (Agerpres). — După cum anunță agenția France Presse, în urma anunțării transportului de trupe franceze în insula Cipru, mai mulți deputați laburiști britanici au dat publicității un comunicat în care protestează împotriva hotărîrii guvernului britanic de a autoriza stabilirea unei baze militare franceze în Cipru. În comunicat, deputații laburiști subliniază că această măsură „este pripită și periculoasă, și poate justifica denunțarea Marii Britanii ca agresor".

Agenția France Presse reamintește că semnatarii acestei declarații, deputații William Werbey, Fenner Brockway și Harold Davies s-au adresat acum cîteva zile ministrului de Externe Lloyd, cerîndu-i în special asigurarea că Marea Britanie nu va recurge la forță în problema Suezului.

În 24 de ore

RIO DE JANEIRO. — Consiliul Național al securității din Brazilia a denunțat „acordul cu privire la cercetări comune americano-braziliene pentru descoperirea de uraniu în Brazilia" și a suspendat exporturile de uraniu și thoriu către Statele Unite. Agenția France Presse apreciază această hotărîre ca „o schimbare radicală a politicii braziliene în materie de energie atomică".

PARIS. — La 31 august a avut loc la Paris un consiliu de miniștri sub președinția primului ministru Guy Mollet. În cadrul ședinței, ministrul Afacerilor Externe, Christian Pineau, a prezentat un expozeu cu privire la evoluția situației internaționale, iar secretarul de stat pentru forțele militare terestre, Max Lejeune, a trecut în revistă situația în Algeria.

NEW YORK. — La 30 august s-a înregistrat o scădere bruscă a cursului acțiunilor la bursa din New York. Cursul mediu al acțiunilor societăților industriale a scăzut la 495,96 față de 502,51 — la 29 august și de 520,95 — la 2 august.

NICOSIA. — După cum se anunță din Nicosia, episcopul Antimos, locțiitorul arhiepiscopului Makarios de Cipru care a fost deportat, a fost arestat de către autoritățile engleze din Cipru. El este acuzat de a fi colaborat cu partidul EOKA. A fost arestat de asemenea primarul Nicosiei, Temistokle Dervis, de naționalitate greacă.

NEW YORK. — Palamas, reprezentantul Greciei la O.N.U. a remis secretarului general al O.N.U., Hammarskjoeld, o scrisoare de protest împotriva ultimatumului dat de guvernatorul englez al Ciprului forțelor patriotice din insulă.

Vicepreședintele Camerei deputaților din Belgia despre R.P.R.

Dl. Fernand Brunfaut, vicepreședinte al Camerei deputaților din Belgia, care a fost oaspetele țării noastre, împreună cu soția, timp de mai multe zile, la invitația I.R.R.C.S., a făcut unui redactor al Radiodifuziunii romîne următoarea declarație:

„Aceasta este prima mea călătorie în Republica Populară Romînă — a spus dl. Fernand Brunfaut. In 1937 am vizitat Uniunea Sovietică, iar în octombrie 1955, am vizitat Polonia. Am păstrat o amintire deosebit de plăcută cu prilejul acestui voiaj, nu numai în ceea ce privește opera uriașă care se înfăptuiește acolo, dar și cu privire la mărețele rezultate care au și fost obținute.

Am petrecut în Republica Populară Romînă mai multe zile. Pretutindeni, la București ca și la Orașul Stalin sau la Sibiu, în munții Carpați ca și la Marea Neagră, la Ploești, ca și în satele îndepărtate unde am poposit, apare evident că regimul romînesc de democrație populară este solid fiindcă el este opera poporului.

Bucuria și nădejdile pe care mi le-au dat zilele petrecute în Republica Populară Romînă, sînt uneori temperate de tot ceea ce mai lipsește încă, de lipsurile, de erorile, ba chiar de greșelile mai serioase, fără îndoială inevitabile, care există.

Mai sînt doar atîtea urmări înspăimîntătoare ale trecutului, care trebuie să fie lichidate. Dar mersul înainte al socialismului nu se va opri. Trebuie să vizitezi și să studiezi mai multă vreme — așa cum am făcut noi — fie o imensă fermă de stat de 2.200 ha., fie un centru petrolifer cu toate instalațiile respective, pentru a putea aprecia înalta valoare și conștiință a conducătorilor, a inginerilor, a tehnicienilor, a muncitorilor. Cunoscînd toate acestea te liniștești, capeți deplină siguranță cu privire la viitor.

Astăzi, oricare ar fi tărîmul: economic, social, de învățămînt, domeniul sănătății publice, acela al politicii față de naționalități, agricultură, industrie, chestiunea locuințelor etc. nimic din toate acestea nu scapă grijei, avîntului, inițiativelor noului stat romînesc întemeiat la 23 august 1944, într-o țară care a cunoscut nu numai 31 de ani de asuprire și de sclavie sub Hohenzollerni, dar care a mai trăit pe deasupra și tragedia cotropirii hitleriste. In ceea ce privește impresiile mele în legătură cu oamenii din Romînia, este foarte simplu să vă spun că poporul romîn, de o sensibilitate de-a dreptul mișcătoare, are o inteligență și o mentalitate cu totul lipsite de orice vulgaritate.

Nădăjduiesc — a spus mai departe dl. F. Brunfaut — că relațiile culturale și economice între Belgia și Romînia se vor dezvolta intens.

Socotesc că R.P.R. posedă astăzi un capital de inițiative sociale, de energie și de voință creatoare în orice clipă deschise perspectivelor noi ce interesează clasa muncitoare.

Guvernul nostru belgian de orientare socialistă, se străduiește pe cît îi stă în putință, să servească cauza înțelegerii între popoare.

Poporul belgian este profund pașnic. Niciodată nu a atacat pe nimeni așa încît sînt convins că dau glas sentimentelor sale unanime, spunînd celor din R.P.R.: să ne întindem mîna pentru o prietenie sinceră și trainică!

(Agerpres)

MERIDIANE SPORTIVE

Calendarul pregătirilor olimpice devine tot mai încărcat. Aproape că nu există întîlnire internațională, care să nu fie urmărită de numeroși selecționeri, antrenori, specialiști. Și aceasta, pretutindeni în lume, fie că e vorba de Belgrad, New-York, Moscova, Paris, ori Varșovia.

In mod firesc, drept ar fi fost ca aceste rînduri să consemneze înainte de toate, rezultatele intîlnirii de la White City — Londra, dintre atleții de categorie ușoară sovietici și englezi, care urma să se desfășoare în zilele de 31 august și 1 septembrie. Din vina însă a unei provocări nerușinate împotriva campioanei olimpice Nina Ponomareva, acest meci internațional n-a avut loc.

Intîlnirea sportivilor celor două țări a stîrnit un mare interes în rîndurile britanicilor. Elemente provocatoare nu au văzut însă cu ochi buni această întîlnire prietenească. Și au înscenat, după regulile provocării, în mod stupid, lipsit de bun simț elementar. La 29 august, în timp ce Ponomareva ieșea din magazinul „O and A" de pe Oxford Street, a fost acuzată că n-a achitat o parte a cumpărăturilor (...cinci pălării). De undeva a apărut un detectiv al magazinului, singurul martor al acuzării, iar imediat, Scotland Yardul (poliția criminală engleză). Fulgerător, Ninei Ponomareva i s-a intentat un proces de... furt.

Sportivii sovietici, membri ai delegației au primit cu indignare știrea despre această ticluire murdară. In cadrul adunării generale a sportivilor, în semn de protest, ei au hotărît să nu participe la intîlnirea sportivă.

Nici o provocare nu este însă în stare să împiedice dezvoltarea relațiilor de prietenie între sportivii lumii.

Agențiile de presă și posturile de radio din întreaga lume relatează cu înfrigurare valul de pregătiri în vederea olimpiadei. Această sărbătoare a prieteniei sportivilor lumii își păstrează sensul profund, din urmă cu mii de ani.

Atena, patria Olimpiadei, găzduiește de la 31 august intîlnirea triunghiulară de atletism dintre echipele R. P. Bulgaria, R.P.F. Iugoslavia și Greciei. In prima zi, victoriile au fost împărțite aproape în mod egal.

Faptul că Olimpiada se apropie este dovedit și de recenta reuniune a F.I.F.A., de la Zürich. Simbătă au fost trase la sorți primele meciuri ale turneului olimpic de la Melbourne la ordinea desfășurării jocurilor: **S.U.A.-R.P.F. Iugoslavia; R.P. Bulgaria-Egipt; R.P. Chineză-Turcia, Germania-U.R.S.S.; Vietnamul de Sud-Indonezia; Tailanda-Anglia; Australia-Japonia.**

Intre timp la Paris a continuat desfășurarea turneului preliminar al campionatelor mondiale de volei. De data aceasta și voleibaliștii noștri s-au arătat a fi în formă. Ei au complectat succesul obținut de voleibalistele noastre alaltăieri seara, învingînd reprezentativa Italiei cu categoricul scor 3-0. Comentatorul sportiv al agenției France Presse scria următoarele despre victoria voleibaliștilor romîni: „Romînia a învins Italia în trei seturi după un meci foarte disputat, calificîndu-se pentru turneul final. Italienii au arătat că au făcut progrese remarcabile în ultimul timp, însă voleibaliștii romîni, atacanți mai buni și de asemenea excelenți în apărare au reușit să plaseze numeroase lovituri imparabile, pe care italienii, în ciuda rapidității lor, nu au putut să le evite".

Nu la fel de bine au debutat atleții noștri, în dubla întîlnire internațională de atletism dintre echipele reprezentative feminine și masculine ale Franței și R.P.R.

Agențiile de presă au transmis că întîlnirile s-au desfășurat în condiții defavorabile, datorită ploii care cădea neîncetat de 24 de ore. Aproape toate rezultatele obținute de atleții noștri sînt sub posibilități.

După prima zi, rezultatul este favorabil în ambele întîlniri echipelor franceze. La băieți scorul este 68—40 iar la fete echipa franceză conduce cu 33—22 puncte.

Din noianul de știri sportive sosite la redacție la o oră tîrzie, merită a fi amintite și următoarele:

● *Congresul Federației internaționale de gimnastică, de la Viena a hotărît ca viitoarea ediție a campionatelor mondiale de gimnastică să se desfășoare în cursul anului 1958 la Moscova; campionatele europene masculine în 1957 la Zürich;* campionatele europene feminine în anul viitor la București.

● *Intîlnirea dintre boxerii iugoslavi și polonezi, desfășurată la Belgrad s-a încheiat cu scorul de 13—7 în favoarea gazdelor.*

● *O ploaie torențială a întrerupt în minutul 68 meciul de fotbal dintre reprezentativa R. Cehoslovace și River Plata, campioana Argentinei, desfășurat la Buenos Aires. Scorul era de 1 la 1.*

C. R.

Discuții rodnice la Congresul mondial al studenților

— De la trimisul nostru —

Zilele de 29, 30 și 31 august precum și dimineața zilei de 1 septembrie au fost rezervate de congresiști unor discuții rodnice. S-a discutat pe comisii, unde delegații și observatorii din diferite țări și-au adus contribuția la dezbaterea unor probleme importante pentru mișcarea mondială a studenților. Pentru a avea un tablou asupra felului în care s-au purtat discuțiile vă amintim cîteva din comisiile care au dezbătut aceste probleme:

— Comisia pentru problemele studenților din colonii.

— Comisia pentru nevoile economice și sociale ale studenților.

— Comisia pentru extinderea cooperării în domeniul culturii, al călătoriilor și schimburilor studențești.

— Comisia pentru presa studențească.

— Comisia pentru problemele sportive.

La ora cînd transmit aceste rînduri urmează să fie împărțite congresiștilor materialele privitoare la rezultatele lucrărilor pe comisii.

Cu toate acestea, se cunoaște de pe acum că în toate comisiile au fost obținute în urma unor discuții vii, adesea contradictorii, rezultate importante pentru dezvoltarea mișcării mondiale studențești.

Așa cum ne-au afirmat numeroși participanți la lucrările comisiilor, discuțiile se caracterizează prin încercări vizibile de a se găsi căi de apropiere pentru diferite puncte de vedere.

Micandro Mendosa Patino, președintele federației naționale a facultăților tehnice din Mexic — organizație care cuprinde 47.000 de studenți a declarat în fața unor gazetari: „Mi-a plăcut foarte mult faptul că, deși cîteodată au avut loc discuții ascuțite totuși ne-am înțeles în problemele principale. Am văzut aici la Congres că tinerii, dacă vor să fie prieteni, realizează acest lucru indiferent de părerile lor politice."

Spiritul, înțelegerea și colaborarea ce domnește la Congres se oglindește bine în numeroase propuneri făcute cu prilejul discuțiilor purtate în comisii. Iată mai jos cîteva dintre propunerile aprobate de comisii și care vor fi supuse aprobării Congresului în prima ședință plenară.

— organizarea unor seminarii internaționale ale studenților pe următoarele probleme: arhitectură, *la Varșovia în aprilie 1957,* automatizare, *la Drezda 1957,* chimie, *la Paris 1957 și la Budapesta în 1958.*

— organizarea jocurilor mondiale universitare la Paris 1957.

— organizarea campionatelor studențești de șah în Islanda 1957.

— organizarea la propunerea universității din Messina a unei conferințe internaționale a redactorilor presei studențești.

Studenții italieni au propus de asemenea studenților sovietici să facă un schimb pentru cunoașterea reciprocă a țărilor.

Numeroase propuneri au fost făcute pentru crearea unor condiții mai bune de viață și de studiu studenților din colonii.

Delegația poloneză a anunțat, de pildă, că țara sa va acorda în anul viitor 105 burse studenților din colonii prin intermediul UNESCO. Mult interes a stîrnit și propunerea venită din partea federației de studenți din Belgia, organizație care nu face parte din U.I.S. — propunere referitoare la crearea unui birou internațional de presă studențească care să-și aibă sediul în Belgia.

Pentru ca cititorii noștri să cunoască mai în amănunt această propunere m-am adresat lui Luc Axel Somerhausen, observator din partea federației studenților din Belgia, cu următoarea întrebare:

— Ce a determinat organizația pe care o reprezentați să propună crearea unui birou internațional de presă studențească? El mi-a răspuns la întrebare cu multă amabilitate:

— Noi considerăm că, în urma schimbărilor petrecute în situația internațională, este mai ușor să se ajungă azi la o înțelegere. Noi am vrut să facem experiență practică și am ales acest domeniu important.

După ce a făcut o paranteză în care ne-a vorbit despre ziarele studențești din Belgia, el mi-a declarat că propunerea studenților belgieni de înființare a biroului internațional de presă studențească este făcută în dorința de a contribui prin toate mijloacele la o mai bună înțelegere între studenții lumii.

În continuare interlocutorul meu a spus că propunerea aceasta este menită totodată să permită studenților de la ziarele locale sau naționale să publice în mod liber articole cît mai obiective și interesante.

Grija noastră principală — a încheiat el — este de a asigura o cît mai mare obiectivitate.

Spiritul de colaborare și de înțelegere care se oglindește în propunerea federației studenților din Belgia a determinat ca ea să fie apreciată și aprobată de cei mai mulți participanți la Congres.

Deplină dreptate avea Michel Golam din Beirut care într-o discuție mi-a spus „Iți spun sincer că aici la Congres vezi nu numai în discuții și toasturi, dar și în priviri și în gesturi, dorința categorică de prietenie și colaborare".

Intr-adevăr Michel Golam a sezisat just tendința care caracterizează în prezent pe studenții din lumea întreagă.

SERGIU POPPER
Praga, 1 septembrie

NICI UN FEL DE MĂSURI SAMAVOLNICE NU POT NIMICI PARTIDUL COMUNIST DIN GERMANIA!

Solidari cu comuniştii germani!

ORAŞUL STALIN (prin telefon de la trimisul nostru). — În piaţa 23 August din Oraşul Stalin zeci de mii de oameni ai muncii din uzinele, fabricile, întreprinderile din Oraşul Stalin, cetăţeni şi ţărani din împrejurimi s-au adunat la uriaşul miting de protest împotriva interzicerii Partidului Comunist din Germania.

Curînd, piaţa s-a umplut de mulţimea manifestanţilor. Mitingul a fost deschis de către primul secretar al comitetului regional de partid, tovarăşul Berghianu Maxim, care a arătat pe scurt împrejurările ce au dus la interzicerea Partidului Comunist din Germania.

— Istoria secolului nostru demonstrează că este de necontestat — că nici un decret şi nici o măsură poliţienească nu sînt în stare să oprească în loc o forţă atît de uriaşă ca mişcarea muncitorilor călăuzită de ideile nepieritoare ale socialismului. Interzicerea Partidului Comunist din Germania nu este un semn de forţă, ci de slăbiciune din partea înrăiţilor duşmani ai poporului german. Ea vădeşte frica guvernanţilor de la Bonn în faţa mişcării populare conduse de Partidul Comunist din Germania, mişcare îndreptată împotriva militarismului. Ea exprimă teama faţă de forţa crescîndă şi puterea de atracţie tot mai mare pe care o au ideile socialismului.

A luat cuvîntul Petru Căpăţînă, muncitor fruntaş, mecanic de locomotive la depoul C.F.R. Timiş-Triaj, care a transmis din partea feroviarilor din regiune mesajul de solidaritate cu muncitorii vest-germani în lupta lor împotriva tendinţelor de fascizare a ţării.

În liniştea ce se aşternuse peste mulţimea de manifestanţi, vocea hotărîtă a ceferistului răsuna puternică, găsind ecou în inimile oamenilor. Ascultau tăcuţi oameni ce au îndrăgit partidul, pentru că acesta înseamnă pentru ei, tot ce s-a făurit în patria noastră în anii de după eliberare. Erau în piaţă şi ascultau atenţi oamenii veniţi de puţină vreme printre noi, repatriaţii. Mulţi s-au înapoiat în patrie din Germania occidentală. Acolo, ani în şir, au fost martori ai samavolniciilor permanente la care au fost supuşi comuniştii, martori ai manevrelor de intimidare.

A vorbit apoi în limba maghiară poetul Ferenc Szemler, laureat al Premiului de Stat, care a înfierat hotărîrea ilegală a tribunalului de la Karlsruhe. În numele tinerilor din oraş, Petru Cojocaru, secretarul organizaţiei de bază U.T.M. de la uzinele „Steagul Roşu" a adus un salut de solidaritate cu tinerii germani.

La sfîrşit, Ion Vizitiu, maistru turnător la uzinele de tractoare „Ernst Thällmann", a citit o moţiune de protest adresată guvernului de la Bonn. Moţiunea a fost adoptată prin urale nesfîrşite de către zecile de mii de manifestanţi.

GH. PIETRARU

Un act împotriva istoriei

M. H. MAXY
Maestru emerit al artei

Istoria e bună pentru cei ce vor să înveţe de la ea.

Dar exponenţii trecutului odios au lucrat întotdeauna împotriva istoriei. În plin centru al Europei, sentinţa de la Karlsruhe e una din probele de foc ale ofensivei în contra umanităţii. Aici nu e vorba numai de o pornire samavolnică, de un exces de putere, de o sentinţă odioasă, ci de un act cugetat în toate chipurile de toţi acei care, sub masca „libertăţii", nu se mai feresc să-şi ascundă adevăratele lor intenţii.

De la crearea armatei revanşarde şi înarmarea ei, la sentinţa de la Karlsruhe nu e decît un pas strategic.

Protestul nostru de astăzi, poate atrage atenţia poporului Germaniei federale, că este împins spre un nou război. El va trebui să ştie cum să procedeze pentru a alunga din bîrlogul Bonn-ului, pe moştenitorii tragici ai hitlerismului.

Îmbrăţişez cu toată căldura declaraţia C.C. al P.M.R. cu privire la interzicerea Partidului Comunist din Germania şi trimit un salut fierbinte comuniştilor germani, tuturor acelora care luptă împotriva samavolniciei guvernanţilor de la Bonn.

În mîna poporului german şi a partidului său comunist stă forţa care va şti să descătuşeze şi să limpezească viitorul ţării, trecînd peste sentinţele mîrşave.

Să fie repus în drepturi Partidul Comunist din Germania!

CLUJ (prin telefon de la corespondenţii noştri). — Sîntem în piaţa Libertăţii din Cluj. De pe străzile ce dau în această piaţă se revarsă ca un şuvoi mulţime de oameni. Iată coloana vrednicilor muncitori ceferişti. Alături de ei se opresc în piaţă muncitorii, funcţionarii şi inginerii uzinelor „Janoş Herbac", urmează apoi cei de la „Unirea", „Varga Catalin", cadrele didactice, intelectualii din instituţiile clujene.

Grupuri lîngă grupuri umplu piaţa. Sînt peste 35.000 de oameni. Poartă cu ei lozinci scrise în limbile romînă şi maghiară. „Cerem anularea sentinţei samavolnice a tribunalului de la Karlsruhe", „Trăiască Partidul Comunist din Germania, luptător neînfricat împotriva remilitarizării Germaniei". În jurul orei 16 piaţa pare o mare de oameni. Printre ei, mulţi sînt care au simţit pe propria lor piele ororile fascismului german. Un tovarăş ne face cunoştinţă cu unul dintre aceştia. Este Simion Hellmar de la baza M.C.I.

— Militarismul nu trebuie să mai reînvie — ne spune dînsul. Mă îngrozesc cînd îmi aduc aminte. Eram în lagărul de la Auschwitz cînd m-au despărţit de copil şi soţie. De atunci nu i-am mai văzut. Pe noi, cei buni de muncă ne-au încolonat şi ne-au trimis într-un loc. Pe ceilalţi — copii, femei, bătrîni — i-au exterminat. Oraşe transformate în cenuşă, copii rămaşi fără părinţi şi părinţi fără copii. Iată ce înseamnă fascismul.

Şi cîţi asemenea lui Simion Hellmar nu sînt în mulţime? Chiar dacă nu au fost la Auschwitz sau în alte lagăre ca el, ca Mihail Samoilă, ca inginerul Nicolae Rozenfeld, ca muncitoarele de la Varga Catalin, Meister Blanka şi Küntzliher Hermina, au simţit din plin urmările fascismului.

Începe mitingul. I se dă cuvîntul tovarăşului Vasile Vaida, membru supleant al C.C. al P.M.R., prim secretar al Comitetului regional P.M.R.-Cluj. „Militariştii germani îşi fac iluzii dacă socotesc că prin actul mîrşav de punere în afara legii a Partidului Comunist din Germania vor înăbuşi lupta poporului german. Interzicerea Partidului Comunist din Germania nu este un semn de forţă, ci de slăbiciune a reacţiunii. El vădeşte frica acesteia în faţa mişcării populare, mişcare îndreptată spre menţinerea păcii.

Apoi vorbeşte în limba maghiară muncitoarea Ecaterina Buknar, fruntaşă în producţie de la uzinele „Janoş Herbac", după care i se dă cuvîntul academicianului Aurel Moga rectorul Institutului Medico-Farmaceutic. Protestînd împotriva actului antidemocratic al cercurilor reacţionare vest-germane, tovarăşul Moga a subliniat: „Oamenii de ştiinţă din ţara noastră, care îşi pun toată puterea de muncă în slujba cauzei poporului muncitor, nu pot rămîne pasivi în faţa recentelor evenimente din Germania occidentală. Ne ridicăm cu hotărîre împotriva sentinţei tribunalului de la Karlsruhe".

În mulţime se strigă: „Trăiască Partidul Comunist din Germania" „Jos teroarea poliţienească a cercurilor guvernamentale de la Bonn".

Tovarăşul Vasile Tălpălaru aduce în faţa microfonului protestul ceferiştilor clujeni: „Cred că nu există pe globul pămîntesc om cinstit care să nu-şi amintească de anii nu prea îndepărtaţi cînd Germania devenise o ameninţare pentru pacea şi civilizaţia omenească. Nu există om cu grijă faţă de familia sa, de oraşul său, de patria sa, pe care să nu-l neliniştească vestea actului samavolnic de la Karlsruhe. Se înşeală domnii de la Bonn dacă cred că această hotărîre va opri lupta pentru pace a poporului german! Se înşeală crezînd că Partidul Comunist pus în afara legii va renunţa la lupta sa împotriva fascismului, pentru unificarea Germaniei. Noi, muncitorii ceferişti, ne alăturăm glasul milioanelor de oameni cinstiţi din lumea întreagă care cer cu hotărîre punerea în drepturi a Partidului Comunist din Germania.

La sfîrşitul mitingului, cu asentimentul celor prezenţi, se dă citire unei moţiuni de protest adresată cancelarului Adenauer în care oamenii muncii din Cluj cer anularea sentinţei Tribunalului de la Karlsruhe.

MARIN OPREA
MIRCEA MUNTEANU

Opinia publică mondială condamnă acţiunea regimului de la Bonn

PROTESTUL SCRIITORILOR DIN R.P. BULGARIA

* Prezidiul Uniunii scriitorilor din R.P. Bulgaria a adresat cancelarului Republicii Federale Germane, Adenauer următoarea telegramă în legătură cu interzicerea Partidului Comunist din Germania.

Prezidiul Uniunii scriitorilor din R.P. Bulgaria a aflat cu adîncă indignare de interzicerea Partidului Comunist din Germania. Hotărîrea guvernului dv. este un act de provocare faţă de mişcarea pentru pace din întreaga lume, un obstacol în calea reunificării Germaniei pe baze democratice. Dv. neteziţi calea militarizării Germaniei şi pregătiţi un nou război mondial prin aceleaşi procedee pe care le-a folosit odinioară Hitler.

INTERZICEREA P.C. DIN GERMANIA E UN ACT PROVOCATOR

* La o conferinţă de presă organizată la Berlin la 31 august de Comitetul pentru unitatea Germaniei, dr. Kaul, unul din avocaţii apărării în procesul împotriva Partidului Comunist din Germania, a declarat printre altele: „Atît din punct de vedere naţional, cît şi internaţional, sentinţa reprezintă un act provocator şi duce la violarea celor mai elementare principii democratice şi constituţionale din Germania occidentală".

Dr. Kaul a menţionat că Tribunalul nu şi-a bazat sentinţa pe texte de lege, ci contrar procedurii legale, a folosit documente secrete, creînd astfel o situaţie care din punct de vedere legal aminteşte pe aceea dinainte de 1945.

Dr. Kaul a arătat de asemenea că această sentinţă va avea consecinţe serioase în ce priveşte reunificarea Germaniei, întrucît alegeri pe întreaga Germanie sînt imposibile fără participarea Partidului Comunist din Germania. Pe lîngă aceasta, distrugerea drepturilor democrate şi a libertăţilor în ţară este o verigă a instaurării unui stat militarist şi reprezintă o parte din pregătirile care se fac în vederea unei agresiuni externe.

Interzicerea Partidului Comunist din Germania dovedeşte lumii întregi că deasupra Germaniei occidentale planează din nou umbra sinistră a fascismului.

(Ziarele)

SENS UNIC

Desen de ADRIAN LUCACI

Cuvîntul cetăţenilor din Ploeşti

PLOEŞTI (prin telefon de la corespondentul nostru). — Era trecut de orele 17. Coloanele de muncitori din uzinele, rafinăriile, întreprinderile şi instituţiile din oraşul Ploeşti se revărsau spre piaţa centrală. Pe pancarte se putea citi: „Să înceteze măsurile samavolnice de la Karlsruhe"; „Să înceteze teroarea împotriva Partidului Comunist din Germania".

40.000 de oameni au venit să-şi spună cuvîntul în legătură cu actul samavolnic săvîrşit de guvernanţii Germaniei apusene. La tribună a urcat tovarăşul P. Niculescu-Mizil, membru al C.C. al P.M.R., care a luat cuvîntul arătînd printre altele că sentinţa de la Karlsruhe a fost dictată de cercurile revanşarde de la Bonn, după planurile imperialiştilor. Partidul Comunist german este acela care după cel de al doilea război mondial a antrenat masele împotriva remilitarizării Germaniei occidentale, luptînd pentru destrămarea planurilor agresive ale cercurilor imperialiste.

Teroarea fascistă nu va reuşi să curme drumul de luptă al Partidului Comunist German, al poporului german. Poporul german cere tuturor oamenilor cinstiţi de peste hotare să-l ajute în lupta sa pentru anularea sentinţei tribunalului de la Karlsruhe.

Din mulţime cineva a strigat „Jos mîinile de pe Partidul Comunist din Germania". Glasurile unite ale oamenilor au repetat cu tărie această frază.

Cuvintele muncitorului Ion Ungureanu de la uzina „1 Mai" fruntaş al muncii socialiste şi laureat al Premiului de Stat au fost însoţite de furtunoase aplauze. El a arătat că prietenii germani vor găsi oricînd în muncitorii uzinelor „1 Mai", luptători dîrzi care îşi vor uni glasul pentru a-i ajuta în realizarea celor mai scumpe idealuri ale lor: pacea şi libertatea.

Cei care au luat apoi cuvîntul şi-au ridicat şi ei glasul împotriva acelor care vor să reînvie trecutul.

A luat cuvîntul apoi profesoara Maria Georgescu care a cunoscut din plin ororile războiului şi bestialităţile fasciştilor. Închisă într-un lagăr de exterminare, ea a asistat la asasinarea propriilor ei copii şi numai datorită Armatei Sovietice eliberatoare a scăpat cu viaţă.

Aţi văzut o pădure în timpul furtunii? De la un capăt la altul totul este plin de vuiet. Această imagine am avut-o în faţă, cînd în încheierea mitingului petroliştilor şi muncitorilor ploeşteni, le-a fost citită telegrama de protest trimisă guvernului de la Bonn.

I. TEOHARIDE

Să fie anulată odioasa sentinţă!

Asemeni unui rîu ce curge tumultos croindu-şi drum printre stîncile ce-i stau în cale, ca apoi să-şi urmeze cursul fără ca vreun obstacol să-i mai poată rezista, Partidul Comunist din Germania a crescut şi s-a consolidat în focul luptei împotriva fascismului, înfruntînd anii grei ai dictaturii lui Hitler. Rîul n-a trecut încă de ultima stîncă, dar ele sînt mult prea slabe ca să-l mai poată împiedica din mers. E evident că în ciuda interzicerii lui, Partidul Comunist din Germania nu va putea fi oprit din mersul său înainte.

El a devenit însă primejdios de puternic pentru ca guvernanţii de la Bonn să nu se teamă. Încercarea lor de a împiedica activitatea Partidului Comunist exprimă frică, şubrezenia poziţiilor lor. Sentinţa tribunalului de la Karlsruhe nu va reuşi să împiedice poporul să fie alături de comunişti sprijinindu-le lupta împotriva remilitarizării, pentru o Germanie paşnică şi democrată.

Noi, cadrele didactice şi ştiinţifice din Iaşi, protestăm cu energie împotriva sentinţei tribunalului de la Karlsruhe şi cerem anularea ei imediată.

Prof. dr.
CRISTOFOR SIMIONESCU
Rectorul Institutului Politehnic din Iaşi

Protestul a 30.000 de locuitori din Constanţa

CONSTANŢA (prin telefon de la trimisul nostru).

De pe cele patru artere principale ce dau în piaţa Independenţei cu puţin înainte de orele 17 au apărut coloane de muncitori, tehnicieni şi funcţionari din instituţiile şi întreprinderile constănţene. Sute de pancarde din pînză roşie pe care stau scrise cuvinte de solidaritate a oamenilor muncii din Constanţa cu lupta Partidului Comunist din Germania, flutură uşor la adierea ce vine dinspre mare.

Celor peste 30.000 de cetăţeni din Constanţa adunaţi la acest miting li se alătură numeroşi oameni ai muncii din întreaga ţară şi din străinătate aflaţi la odihnă pe litoral.

După deschiderea mitingului de către tovarăşul Vîlcu Vasile, prim secretar al comitetului regional de partid, prin faţa microfonului trec rînd pe rînd reprezentanţi de seamă ai oamenilor muncii din ţară şi din străinătate.

Tovarăşul Dumitru Simulescu, membru supleant al C.C. al P.M.R., care a luat primul cuvîntul în cadrul acestui miting, a arătat pe larg maşinaţiunile guvernului de la Bonn pentru a obţine sentinţa de interzicere a Partidului Comunist din Germania. Tov. Dumitru Simulescu a spus printre altele: „Nici o fărădelege nu va reuşi să întoarcă Partidul Comunist din Germania şi clasa muncitoare germană de pe drumul luptei pentru libertate, pentru pace şi democraţie. Ridicînd glasul nostru de protest împotriva sentinţei ilegale de la Karlsruhe, asigurăm pe comunişti şi întreaga clasă muncitoare germană de solidaritatea noastră frăţească".

Primit cu puternice aplauze vorbeşte apoi docherul Alfred Băncilă, care în numele muncitorilor din portul Constanţa exprimă protestul lor faţă de samavolniciile comise de guvernul de la Bonn, şi cere cu fermitate anularea sentinţei.

Iată că alături de ceilalţi vorbitori — profesorul Ion Lungu, muncitorul Ion Andrei, procurorul Dumitru Popovici, directorul Şantierului Naval Maritim Constanţa Boris Zoicenco — la tribună urcă un reprezentant al muncitorilor italieni, aflat în vizită în ţara noastră. Este Carlo Fermariello, membru al secretariatului Federaţiei naţionale a muncitorilor agricoli din Italia, participant activ la rezistenţa împotriva fascismului.

„Ca muncitor italian — a spus el — daţi-mi voie să mă asociez protestului d-voastră şi în numele muncitorilor agricoli italieni să-mi exprim indignarea faţă de măsura fascistă a guvernului de la Bonn".

Participanţii subliniază cuvîntul său prin numeroase lozinci. Se strigă: „Trăiască solidaritatea clasei muncitoare din lumea întreagă cu cauza dreaptă a Partidului Comunist din Germania".

Moţiunile de protest adresate tribunalului federal, Bundestagului şi guvernului de la Bonn se supun la vot. În liniştea ce s-a lăsat de îndată, peste 30.000 de mîini se ridicară în sprijinul protestului exprimat în aceste moţiuni. Şi tot atunci deasupra pieţii se înalţă şi răsună departe purtată parcă de valurile mării, imnul nemuritor al clasei muncitoare — „Internaţionala".

GH. ANGELESCU

Reînvierea unor practici odioase

Oricît n-ai voi să stabileşti asemănări între situaţia creată în 1933 prin interzicerea Partidului Comunist din Germania şi cea născută astăzi, prin copierea acestui act hitlerist de guvernul vest-german, ştirile transmise de agenţiile de presă şi de ziarele occidentale impun comparaţia şi îngrijorarea cu privire la consecinţele ce acest act le-ar putea avea în viitor.

Este limpede că interzicerea Partidului Comunist din Germania e numai începutul, capătul de sus al toboganului fascist pe care alunecă cu destul de mare uşurinţă guvernul de la Bonn.

Şi că situaţia e destul de serioasă, că încercarea de a gîtui partidul lui Thälmann a făcut să răbufnească tot şuvoiul otrăvit al hitlerismului o dovedesc cîteva fapte relatate de presa străină.

Ziarul elveţian „L'Illustré" arată că în Germania există în momentul de faţă 60 de organizaţii neonaziste pentru domnii respectabili şi 43 de organizaţii de tineret udate cu aceeaşi apă urît mirositoare a fascismului. Toate aceste oficine dispun de 50 de publicaţii prin care îşi răspîndesc „ideile". Studiourile cinematografice pregătesc un film închinat „Diviziei albastre", care va fi folosit pentru o calomniere grosolană a Uniunii Sovietice. Apar cărţi cu nemiluita în care se închină osanale răposatului führer. Editura Druffel condusă de fostul subdirector al presei lui Goebells, Helmut Sünderman, a scos pe piaţă scrisorile lui Hess şi memoriile lui Iulius Lippert, fostul primar al Berlinului, care pretinde că lagărele hitleriste n-au existat (este bine cunoscut faptul că Dachau, Auschwitz, Buchenwald au fost pensioane, aziluri de bătrîni şi grădiniţe de copii).

Şi cum nazismul nu poate trăi fără o mişcare antisemită, fără zarvă rasială, în Germania occidentală se trezeşte şi această propagandă. Ziarul englez „Manchester Guardian" povesteşte pe larg păţaniile poetului evreu Siegfried Einştein.

Curtea de apel din Darmstadt a judecat apelul lui Einştein împotriva condamnării sale la o amendă de 300 mărci dată de tribunalul din Lampertheim. Delictul comis de poet şi care a trebuit să fie pedepsit de onoratul tribunal e foarte grav: Einştein a ripostat la insultele, şicanele şi ieşirile antisemite la care a fost supus — el şi soţia — vreme îndelungată, de autorităţile locale. Trebuie să recunoaştem că vina lui e mare, că prea e susceptibil la insultele cu care domnii Schmidt, consilier municipal, doctor Hillman, procuror, şi Noenfleck, comisar, aveau amabilitatea să-i răspundă ori de cîte ori aveau prilejul. Supărăcios om şi poetul Einştein! Să nu guste el glumele acestor trei foşti devotaţi ai lui Hitler! Să nu priceapă el spiritele celor care-i spărgeau geamurile şi fluierau pe stradă.

Ce lipsă de tact din partea lui Einştein să protesteze împotriva faptului că Wilhelm Rau, criminal de război, primeşte o pensie de 6000 de mărci nesocotind meritele deosebite ale acestuia în omorîrea a 50 de polonezi din Tabin.

Şi atunci cum să nu se supere notabilităţile mai sus citate cînd poetul, în loc să le înalţe ode, scormoneşte cenuşa trecutului amintindu-le de legăturile strînse cu o seamă de călăi ai poporului german. Sigur că în faţa unei asemenea nerecunoştinţe oamenii s-au simţit lezaţi şi l-au dat în judecată. Iar tribunalul local, mărinimos din principiu, socotind că Einştein suferă de „mania persecuţiei" l-a scutit de o pedeapsă de trei luni închisoare — o, cîtă generozitate! — dîndu-i în schimb o amendă de 300 de mărci. Asta aşa, pur educativ, ca să se vindece omul odată de mania persecuţiei. Şi deoarece această boală s-ar putea să fie molipsitoare — savanţii nazişti din Lampertheim cercetează cu febrilitate maladia — mai marii tîrgului au încercat să-l pună pe Einştein în cămaşa de forţă. Nerecunoscătorul poet a fugit şi de aici. În loc să şadă binişor, Einştein a depus pe mormîntul lui Heine, de la Paris, o coroană de flori. Acest act a supărat cercuri mai largi. Chiar şi ziarul englez îl mustră socotind că „Einştein a reacţionat în mod violent şi nu în felul cel mai eficace la insultele suferite de el şi soţia sa". Ce e drept, e drept! Cei doi soţi trebuiau să ducă florile micilor satrapi din tîrgul lor cu inscripţie: „Mulţumim pentru insulte, pentru geamurile sparte, serenadele hitleriste şi mai poftiţi".

Să lăsăm însă gluma la o parte şi să dăm drumul îngrijorării. Aşa a început şi hitlerismul: cu interzicerea Partidului Comunist, cu ziare şi cărţi ce chemau la ură, cu mici „glume" antisemite, sfîrşind cu un război mondial, cu pogromuri în masă şi catastrofă naţională.

Poporul german, forţele sale democratice, au de împiedicat alunecarea pe drumul fascismului, reîntoarcerea unui trecut ruşinos şi se vor ridica în apărarea democraţiei, oprind invazia lăcustelor naziste.

AL. GÎRNEAŢĂ

La Codlea, de vorbă cu saşi repatriaţi

Cît poţi cuprinde cu ochii în jur, nici ţipenie de om. Casele aidoma unor figuri uscate de turtă dulce, uliţe — decoruri uzate, tăiate neîndemînatic din traforaj, zac încremenite sub revărsarea aceasta imposibilă de foc. Valul de arşiţă îl simţi la moalele capului, îţi usucă gura şi-ţi împăienjeneşte vederea. Vîrtejuri joacă tontoroiul în mijlocul drumului şi-ţi asvîrl în obraji lopeţi de colb încins. Şi totuşi ce dulce îmi pare tihna aceasta banală, ce scumpă e liniştea aceasta leneşă în care toropeşte Codlea...

Abia am lăsat din mînă gazeta. În urechi îmi mai bubuie răpăitul cadenţat al cizmelor soldăţeşti. Zilele acestea pagina a IV-a a ziarelor ne-a adus acordurile unei simfonii tragice. Karlsruhe... sentinţa de interzicere a partidului comunist... dubele poliţiei federale aleargă pe străzi după comunişti... tropotul cizmelor soldăţeşti cu ţinte mari, cenuşii, răsună insistent pe caldarîm...

Poate că de aceea liniştea aceasta fierbinte mi se pare de nepreţuit, de necalculat, la fel de neînlocuit ca şi apa, ca şi aerul.

Alături merge tovarăşa mea de drum, o femeie voinică, trecută de prima tinereţe, tunsă „ultima modă".

Am rugat-o pe tovarăşa Stoof Marta, şefa secţiei spaţiului locativ de la sfat, să-mi înlesnească o întrevedere cu cîţiva repatriaţi din Germania, dat fiind că-i cunoaşte cel mai bine: tovarăşa Marta a condus doar lucrările de restituire a caselor saşilor. „Va fi greu!" mi-a zîmbit laconic femeia aceasta mare cu voce de bărbat, extrem de simpatică prin sinceritatea şi pasiunea cu care face orice muncă. N-am încercat s-o contrazic, cunoscîndu-i experienţa în treburile politice ale oraşului îndată, după eliberarea ţării a primit numeroase anonime prin care era „invitată" să se lase de politică... altfel va fi spînzurată printre primii după ce se va întoarce roata... Într adevăr o carte de vizită preţioasă.

Stoof Marta nu s-a înşelat. Am stat de vorbă cu Herta Zerwes sosită din Magdeburg, ultimul pas după ani petrecuţi în pribegie, care locuieşte acum în strada Nouă nr. 2, cu Cristel Ioan venit din Mitterteig cu soţia şi doi copii şi cu fochistul Kuwer Ioan. M-am îngrozit! Fascismul, războiul şi urmările sale i-au redus aproape pe aceşti oameni în nişte epave. Cînd i-am spus lui Cristel de sentinţa tribunalului federal din Karlsruhe, el a tresărit întrebîndu-mă ce va fi mai departe... Loviturile primite în decursul celor 11 ani de peregrinări, de război, apoi lagăre, de trai suspectat, l-au zdruncinat serios. S-a întors aproape distrus acasă, în ţară. „Ce va fi mai departe?"... Am întîrziat cîteva clipe întrebîndu-mă ce răspuns să-i dau. Cristel s-a aşezat lîngă mine pe bancă... Am văzut că nu mai aştepta răspunsul. Fruntea i s-a acoperit de cute. M-a atins uşor cu vîrful degetelor pe umăr: „În primăvară, înainte de a mă întoarce acasă am auzit ultima oară de ei. Lucram la fabrica „Lang şi Kisler" din Mitterteig. Ne-am adunat cu toţii în sala mare; patronii ne-au anunţat că primesc majorarea salariilor. Apoi adunarea s-a închis îndată. Am plecat acasă mulţumit. N-aş fi avut niciodată curajul să merg la „Lang şi Kisler" să le spun că nu-mi ajunge leafa, că voi face grevă. Aş fi fost îndată aruncat în stradă. Cei care nu s-au temut însă de aceasta au fost tovarăşii mei, comuniştii. Ce vor face acuma cei de la fabrica de mobile din Mitterteig? Pe stradă vedeam uneori manifestaţii fascizante. Se vorbea de război, de revanşă de cartuşe trase în cap acelora care nu vor veni alături de fascişti. Atunci, în cîteva minute comuniştii ieşeau în stradă în calea fasciştilor, chemau alături de ei oameni cinstiţi, muncitori, profesori, studenţi. Iar acum, ce va fi mai departe?..."

Herta Zerwes are 32 de ani, dar arată mai în vîrstă. În ultimii ani a lucrat la o familie de ţărani de lîngă Magdeburg (R.D.G.). S-a întors acasă, în patrie, la sfîrşitul anului trecut: „Ce se va întîmpla acum cu unificarea Germaniei? Comuniştii sînt luptători atît de entuziaşti pentru unificarea ţării. Ce se va întîmpla acum? Se poate face ceva pentru ca să nu se mai întîmple acel groaznic..." şi Herta îşi acoperă faţa cu mîinile.

Două ore mai tîrziu în piaţa centrală a oraşului, cîteva sute de oameni întruniţi într-un miting răspundeau Hertei Zerwes, lui Kuwer, lui Cristel Ioan.

Ce va fi?

Vom lupta! Vom lupta pentru anularea samavolnicei sentinţe pronunţată împotriva Partidului Comunist din Germania. Vom lupta pentru ca istoria să nu se mai repete!

M. ZONIS

„Scînteia tineretului"
Pag. 4-a 2 septembrie 1956

CUVÎNTUL UNUI FOST DEPORTAT

Nu departe de Linz se găseşte o colină, bătută iarna de şfichiul ascuţit al vînturilor, dogorită vara de arşiţe pustiitoare. În vîrful acestei coline se afla, cu ani în urmă, unul din sinistrele lagăre cu care Hitler împînzise Europa. Acolo zidiseră fasciştii o faimoasă casă a morţii — înfiorătorul Mauthausen.

Vremea cînd „mueream" acolo s-a grefat în sufletul meu atît de adînc, încît nu voi putea uita niciodată acest îngrozitor şi trist intermezzo al vieţii mele. Peste acele amintiri se aşternuse, totuşi, o patină, un văl.

Dar iată! Undeva, în adîncul conştiinţei mele, a început să sune un clopoţel de alarmă. În Germania apuseană se aţîţă focul în crematoriile ce păreau stinse pentru totdeauna. Fumul negru, cleios, începe iarăşi să mă înece, să mă învăluie ca o pînză lipicioasă. Iarăşi se pune la cale oribila asasinare în masă a omenirii. Iarăşi se plănuieşte să se desfiinţeze omul şi să-l transforme într-un număr. Eu însă nu vreau să se mai întîmple asemenea monstruozităţi.

De aceea scriu aceste rînduri ţie Saşa, în primul rînd. Ţie cu care am luptat să frîngem teroarea fascismului. Îţi scriu ţie Saşa şi, ca să mă recunoşti, îţi amintesc de dimineaţa aceea geroasă cînd am fost duşi din închisoarea Margarethenamstgericht la Mauthausen. Tu erai la etajul III şi eu la II.

De aceea îţi scriu ţie, bunul meu prieten Pierre Jayer. Fascismul te-a sortit morţii fiindcă vorbeai limba esperanto!?!

Îţi scriu ţie, Dr. Boris Mitranici. Interogîndu-te, Gestapoul ţi-a frînt mîna, pentru că ai luptat în munţii Serbiei împotriva cotropirii fasciste.

De aceea scriu pentru Bernardsek, neuitatul secretar al partidului comunist din oraşul Linz, asasinat şi ars în crematoriu cu patru zile înainte de a se spulbera infernul de la Mauthausen.

Scriu acum pentru toţi oamenii cinstiţi din ţara mea, pentru oamenii cinstiţi din întreaga lume care nu vor lăsa să reînvie fascismul, care vor şti să-i bareze drumul.

★

În zare se văd zidurile cenuşii ale lagărului. Deasupra se desluşesc sîrmele prin care trece curentul de înaltă tensiune. Urcam fără nici o speranţă, 98 de oameni care vor deveni curînd 98 de numere.

Înainte de a intra pe porţile lagărului pe lîngă noi trec şiruri, şiruri de umbre în zdrenţe vărgate. Doar ochii, cu privirea fixă, adînciţi în fundul capului, ne amintesc că sînt fiinţe omeneşti.

Oare peste cît timp vom fi şi noi ca ei, umbre pămîntii, fantome oribile, nimicite?

În inimă mi se strecoară un simţămînt necunoscut pînă atunci — un amestec ciudat de curiozitate şi groază. Văd nişte lucruri pe care imaginaţia mea nu le poate concepe.

Poarta se deschide larg... În dreapta: baia, bucătăria, crematoriul şi... ce ironie? — spitalul! În stînga: „blocurile": barăcile în care vor fi cartiruiţi cei ce vor rezista la prima probă.

Ne-am strîns îngrijoraţi într-un colţ şi aşteptam ce are să se întîmple. Cei mai înspăimîntaţi sînt... nemţii. Lîngă mine se găseşte Otto Bitterman. Un om încă voinic, cu o privire caldă, bună.

N-am băgat de seamă, cînd în faţa noastră s-a oprit un grup de „SS". Sînt trei + unul. Al patrulea este un cîine lup. Nici o deosebire între acest animal şi ceilalţi trei. Sau poate că este... Cîinele nu gîndeşte.

— Warum hier?

Întrebarea i-a fost pusă lui Otto. Înţeleg din răspunsul dat că nu mai vrea să lupte în armata lui Hitler. Omul se pierde într-o serie de considerente de ordin umanitar, moral etc.

Ceilalţi îl ascultă zîmbind binevoitor, îl aprobă chiar dînd din cap.

Îi privesc neîncrezător.

— Also!

Şi Bitterman a căzut fulgerat.

Cîinele s-a repezit şi el.

Ne-am strîns îngroziţi unul în altul.

Asupra noastră s-au abătut cravaşele, ciomegele. Apoi am intrat în... baie. Otto a intrat şi el... direct în crematoriu.

Cînd am ieşit purtam nr. 248.024. Altceva nimic. Nici cel puţin păr pe cap nu mai aveam. Unii dintre noi, mai debili, alţii bolnavi au căzut din prima clipă în capcană.

„Infirmierii", cu glas mieros, ne-au întrebat:

— Este careva slăbit, bolnav? La noi este unul din cele mai bune spitale.

Evident, s-au găsit destui. Regimul lui Hitler, chiar pînă la Mauthausen, nu te prea răsfăţa.

Şi iată-i! Cei 21 „fericiţi", cu litera „K" pe spate (krank, bolnav) pleacă spre spital. Înainte de spital se află însă crematoriul. A trecut mai puţin de jumătate de oră. Din cele trei coşuri uriaşe se înalţă un fum gros, negru şi lipicios. Sînt cei 21 de tovarăşi.

Stăm în curte, goi, abătuţi, flămînzi, obosiţi şi îngheţaţi. Mă strîng lîngă Saşa şi ne încălzim unul pe altul.

— Greu, Alioşa? Nicivo...

— Greu Saşa, greu. Ce-o să se mai întîmple?

Seara se lăsa repede cu umbrele ei de gheaţă. Cineva începe să plîngă înăbuşit. Pe lîngă noi trec vechii locatari ai Mauthausenului. Trec indiferenţi, reci ca pietrele pe care stăm.

Deodată, un om se opreşte aproape de noi. S-a înnoptat de-a binelea.

— Curaj. Trebuie să rezistaţi pînă mîine. Cine nu rezistă frigului, se încălzeşte în crematoriu. Strîngeţi-vă unul în altul. Aşa, mai strîns. Cei de la mijloc să se schimbe pe rînd cu cei de la margine. Cine adoarme, este un om mort...

Zorii au început să se ivească de după munţii înzăpeziţi ai Tirolului.

Frigul este atît de chinuitor încît mă tem să nu înnebunesc. Trebuia să rezist... măcar pînă va răsări soarele de sfîrşit de iarnă. Trebuie. Ce va mai fi, voi vedea. Şi am văzut, am simţit atît de puternic, încît nu voi putea uita niciodată.

. . . .

Cititorule, mă opresc aici. În coloanele unui ziar nu se poate descrie pe larg tragedia infernală de la Mauthausen.

Aş vrea însă să înţelegi că sentinţa dată de curînd la Karlsruhe înseamnă preludiul unor practici, care nu cu mulţi ani în urmă urmăreau să-ţi frîngă trupul să-ţi frîngă spiritul, să-ţi frîngă inima. Aceasta era deviza călăilor fascişti.

Hitleriştii au frînt multe trupuri. Spiritul, inima însă n-au reuşit să le frîngă. Astăzi, cei de la Bonn au interzis activitatea legală a Partidului Comunist din Germania. Spiritul partidului nu vor reuşi însă să-l interzică, nu vor reuşi să-l frîngă, să-l nimicească.

Alături de comuniştii germani stăm noi, toţi ce-am suferit ororile fascismului, stau toţi oamenii cinstiţi din lumea întreagă.

AL. ANTONIU
fost deportatul nr. 248.024

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii". Tel 7.60.10. Secţia scrisori. Tel. 7.66.91. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

STAS — [illegible] — 52